

ROJA WELAT

Sal 8 Hejmar: 25-26
Adar 1985

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN!

BIMRE KOLETI, BIJI SERXWEBUN!

OKUR ve MUHABİRLERDEN

SÜPEKÜLASYONLARLA GERÇEKLER ÖRTBAS EDİLEMEZ

Merkezorganımız **Roja Welat**, tüm zor şartlara ve kısıtlı imkanlara rağmen yüklendiği tarihi görevi yerine getiriyor. O, kısa bir zaman süreci içinde attığı inançlı, yenilikçi adımlarla işçi sınıfımızı ve halkımızın güvenini kazanmakta küçümsenmeyecek bir mesafe katetti. Bunun kolay olmadığı açıktır. Çünkü işçi sınıfının ve yoksul köylülüğün güvenini kazanmak, herşeyden önce onlara güven vermeye bağlıdır. İşte Roja Welat'ın günden güne artan saygınlığına bu gerçeğin payı büyüktür.

Bir taraftan sömürgeci—faşist Türk devletine karşı kararlı ve militanca bir mücadele veren Merkez Organımız, diğer yandan da sürecin özelliklerini bilince çıkarmak ve sapmaları tersiz hale getirmek için kararlı bir mücadele yürütüyor. Ve O, sapmalara karşı mücadele ederken, duygusalığa yer vermiyor, ideolojik mücadeleyi politik dostluk temilinde tutmaya özellikle özen gösteriyor. Ama buna rağmen O, değişik kesimlerin duygusal ve tepkici "eleştiri"lerine hedef oluyor. Tabiki bunlar da tutmayınca, süpekülasyonlara zor veriliyor: "PSKT—Roja Welat sola kayıyor". "O da, TKP—İS gibi savrulacaktır", vb...

Herşeyden önce şunu belirtiyim ki, bizim süpekülasyonlara ve dedikodulara karnımız toktur. Çünkü süpekülasyon ve dedikodu, kendilerine, dünya görüşlerine güvenmeyenlerin işidir. Butürdedikoduları sanat edinenlerin, en azından "sol" akaydığımızın nedenlerini koymaları ve Kürdistan devriminin çıkarları açısından ideolojik mücadeleyi tercih etmeleri gerekir. Aksi halde süpekülasyonların getireceği sonuçlara da katlanmaları gerekir. PSKT—Roja Welat, ne yaptığının bilincindedir. Sağ ve "sol" oportünizme karşı mücadele, Kürdistan halkımıza karşı olan devrimci sorumluluğumuzun bir gereğidir. Halkımıza, devrimci kadrolara olan sorumluluğumuzdan kaynaklanan görevlerin yerine getirilmesi savaşını, "sol"a kaymak ya da şu veya bu biçimde savrulanlarla aynı kefeyle koymak en azından acizliktir. Roja Welat, Parti gerçegimizi tartışırken hiç bir zaman oportünist-

lerimizin ve onlarla birlikte aynı koroya katılanların dedikodu ve süpekülasyonlarına göre hareket etmiyor. Politikasını, oportünizme göre ayarlamıyor. Onunla düşmanlık yapmıyor. Ideolojik mücadeleyi politik dostluk zemininde yürütmek için özel çaba harcıyor. Kanımca bu, tarihi bir görevin yerine getirilmesidir.

Biz gerçeğimizi siğ bir süzgeçten geçirmek zorundayız. Bu hem tarihsel bir görev, hem de geleceğin başansı için gereklidir. Değerli komünist J. Stalin bu konuda şunları tavsiye ediyor: "Eleştirileri küçük gören ve özeleştiriden kaçan bir hareketin (parti ve örgüt) zafiri elde etmesi mümkün değildir." Yine Lenin eksiklerin kabul edilmesinden ürkenlere, "önemli olan bizim halka ve işçi sınıfına karşı sorumluluğumuzunuzu yerine getirmektir" diyerek butarihsel gerçeğin önemini dile getirmiştir. Bu bakımdan kitleler nezdinde parti gerçeğimizi tartışmak, faşizme ve sömürgecilığe karşı görevlerimize sırt çevirmek demek değildir. Tam tersine bu, faşist—sömürgeci düşmanın alt edilmesi için gereklidir. Buna dayanarak bizleri başkalarının yerine koyanları devrimci pratiğimizle mahkûm ediyoruz ve edeceğiz. Eğer bunlar "solculuk" veya "savrulmak"sa, diyeceğimiz bir şey yok. Hayır değilse, süpekülasyonu ve dedikoduyu sanat edinenlerin duygusallığını ve tepkiciliğini anlamak mümkündür. Ama bu, onları kemirerek bitirecektir.

Yaşasın halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi!

Yaşasın PSKT—Roja Welat!
Hesen Şerzat—Ortadoğu

BİR YOLCULUKTAN İZLENİMLER!

Yoldaşlar,

Biz ...ten saat üçte hareket edeceğiz. Ancak otobüs işletmesi bir sürü bahanelerle bizleri saat 18'de yolculadı. Yani daha Türkiye'ye kavuşmadan bozuk düzenin laçkalığı ...'dan bile farkediliyordu.

Arabayola koyulduktan sonra hemen hemen tüm yolcular sılaya kavuşmanın özlemlerini dile getiren konuşmalarla dertleşmeye başladılar. Özellikle F.Almanya'da karşı karşıya

kaldıkları güçlüklerden, sorunlardan yakınıyor tepkici eleştirilerde bulunuyorlardı. Daha sonra sohbetlerin ağırlığı alış—verişlere kaydı. Bazıları, Avusturya, Yugoslavya ve Bulgaristan gümrüklerinde alış—veriş yapılmasına karşı çıkarak şöyle diyorlardı: "Alış—verişlerimizi Kapıkule'de yapmalıyız. Paramız yabancılar gitmesin.. Devletimiz bu alış—verişlerden yararlansın vb.."

Görüldüğü gibi bu işçiler yolculukları esnasında bile "ülke"nin çıkarlarını düşünüyorlardı. Ancak "davulun sesi uaktan hoş geliyordu". Kapıkule'ye gelindiğinde bu işçilerinde bazı şeyleri fark edeceği ve bu kez dikkatlerini faşizme çevirecekleri belliydi.

Nihayet ertesi gün saat 05 sularında Kapıkule'ye vardık. Kapıkule, ana baba gününe dönmüştü büyük bir keşme-keşlik vardı. İşçilerin eşyaları didik didik aranıyordu. tabiki bu arada bazı otobüslerin bagajlarına el bile sürülmüyor, "gümrüklük eşyanız var mı?" sorusu ile yetinilerek "geç" deniyordu. Daha açıkcası: Çilek işçilerimiz burada iki kataroriye ayrılıyor. Rüşvet verenlere "geç" deniyor, veremeyenlerin tüm eşyaları yerlere saçılarak "yurtsever memur" luğun gereği yapılıyordu. Bulduğumuz otobüsün kaptanı daha kapağı gelmeden "geçler kafilesine" katılmanın hazırlığını yaptı. Yolcu başına topladığı 20 DM. lara ayrıca 200 DM. da kaptanın kendisi katarak, 500 DM. rüşvetle işi bitirecekti. Tam bu arada otobüsümüzde bulunan B.A. adında Kars'lı bir işçinin renklitelevizyonu sorun oldu. B.A., permi hakkını kullanarak berabere getirdiği televizyonun formalitelerini akşama kadar tamamlayamadı. Ordan—oraya koşturulan B.A. adeta "kör tavuğa" dönmüştü. "Geçler" ve didik didikaramalar devam ediyordu. Karslı ise yavaş yavaş teslim bayrağını çekmeye başlamıştı. Kara kara düşünce bir davranış içinde otobüse döndü. Fakat otobüste "milliyetçi", "yurtsever" işçilerin utukları yerini, sınıf çıkarlarına sahip çıkan işçilerin mırıltılarına bırakmakta idi. Kars'lı işçi ise, beliren öfkenin gelistirmesinde baş rolü oynamaya soyunmakta pek gecikmedi. "Geçler" kafilesine katılmayan otobüslerde de durum aynı idi.

Nihayet çok geçmeden bir grup işçi B.A.'nın önderliğinde gümrük müdürünün kapısına dayandı. B.A. müdüre dönerrek:

"Sen bizlerin yüzünden bu makamda bulunuyorsun, biz işçiyiz, yıllardır yabancı kapılarında kanımızı sattık. İnsandan başka her şeye döndük.. Bizim birer parça eşyamıza göz koyup yolunuzu keseceğiniz, TIR'ların önüne geçin.."

Sıloganımsı bir edayla haykıran bu sözlerin ardından müdürün "civataları" gevşeyi verdi. Ve müdür kurt yüzü kuzu postuna bürünerek, "bütünüşlemelerinizi hemen yapacağız" dedi. Müdürün bu vaatleri, sözünü ettiğimiz gurbu tatmin etmiş olacak ki, serzenişlerde, öfkelenmelerde hemencecik yumuşama belir-di. Hatta müdüre övgüler bile dizildi. Fakat değişen bir şey olmamıştı. Beklemeler, didik didik aramalar, markların eñ altından yerlerine ulaştırılması devam ediyordu. Çok geçmeden sınırlar yine gerilmeye başladı. B.A., otobüsten aldığı teybiyle aşağıya atladı, "dom dom kurşunu" bandını koydu ve mendilini çıkarıp halaya başladı. Orada bulunan kalabalık bir grup işçi de B.A.'nın teptiği halaya katıldı. Ve hep bir ağızdan, "domuz kurşunu başımıza deydi" şeklinde değiştirdikleri türkünün sözleriyle idarecilerin yüzlerine haykırmaya başladılar. Böylece işçilerimiz, oynanan oyunu, eylemerek teşhire başlamışlardı bile.. Yumruklarını havaya kaldırarak idareye doğru oyunlar çektiler. Bu arada bir arkadaşımız da cebinden çıkardığı mendiliyle halaya katılmıştı. Durumumuz gereği hemen B.A. ile ilişki kurulmuş sonuna kadar yanında olduğumuzun işareti verilmişti kendisine.. Bunun üzerine B.A., sınıf kinitini açıkça dile getiren "bilimsel küfürler"le, devletin başından girerek, en altına kadar tespih taneleri gibi sıraya dizmeye başladı...

Bu uzun, çekişmeli günün sonunda artık "milliyetçi", "yurtsever" işçi seslerinden emare bile kalmamıştı. İşçiler artık, kendilerini sömüren, bir mal gibi satışa çıkarılan ve onların gerçek düşmanı olan burjuvaziye yönelmişti. B.A.'nın son olarak —otobüste bağırarak— söylediği sözler bir başına anlana çok şeylerin müjdecisi gibi idi:

"Ah!.. Bu düzenin onların

8 MART DÜNYA KADINLAR GÜNÜ

başına yıkıldığını bende bir görseydim de, hayatta başka bir şey istem ezdim.”

Yoldaşlar,

Bu, yolculuk esnasında yaşadığımız, tanık olduğumuz olaylardan sadece bir örnektir. Kitlelerin kin ve öfkesi kabarıyor. Görev, bunu örgütlü, devrimci bir dalgaya dönüştürmektir. Bunun için ileri!

Yoldaşça Selamlar!.

K.Firat—A.Dicle

DİVÊ KAMPANYA ARIKARIYE YA ROJA WELAT HER BERDEWAM BE!

Hevalên hêja!

Rojname we yê dî hejmar 17—18 da nivisarek bi navê “Fidekariya Şoreşgerî Pêşhoşê Serketinê.” derketibû. Ez wê nivisara hanê xwendim û fikirim bî rastî jî dî wê nivisarê da, gelek tişt hatiye gotin û navero ka nivisarê pîr tesir kir lî ser min. Dî nivisarê da şoreşgerî çawa fidekari dîke, fidekari bî çî awayîye hemû hatiye gotin. Belam dî wê derê da îşareyê pîr pîrsan kîriye, dî nav wan pîrsan da pîrsa maddî jî heye, bî nêrina (ditîna) min pîrsa maddî iro jî bo me pîr giring e. Giringiya ev pîrsa dîvê derê da ye, jî ber ku em tevgera xwe yê nû zayî bîdî jiyandî, dîvê bî hemû cureyî arikariye wê tevgerê bîkî, lî aliyê maddî û manewî, dî her alî da. Dîvê em tevgera xwe bîkî remza xîlasiyê, bona ku ew jî bîkarbe pêşengiya xwe jî gel ra bîke û gelê me bîbe serfiraziye.

Jî aliyê dîvê em bî awakî aktîvî beşdarî kampanya ROJA WELAT bî. Her wekî şoreşgerî Kuba'yê can û malê xwe fidabîkî jî bona xîlasiya gelê xwe. Bes, lî vir xalekî pîr giring heye, ew jî domandîna kampanya ye. Dîvê ev kampanya jî bona carekî nebe, disa dîvê, kampanya her berdewam be û firehtir û firewantir be.

Hevalno!

Ez jî bî 800 Markê va beşdarî kampanya we dibîm û jî vê şunda jî bî hemû cureyî arikariye we bîkîm.

Ber bî pêş jî bona Roja Welat'eki pîr bî hêz!

Bîslavên şoreşgerî

ALAN KURMANC

Sınıflı toplumun başlaması ile, kadın emeğinin sömürüsü de başlar. Özellikle kapitalist toplumda ucuz iş gücü olarak kadın emeği kullanılır. Erkeklerle aynı şartlarda üretime katılmasına rağmen düşük ücretle çalıştırılır. Ev işleri ve çocuğunun bakımı, büyütülmesi kadının sırtındadır. Ancak kadın toplu üretime katılıp sömürünün en katmerlisini görmüş, düşmanını ve savaşındaki yerini almıştır.

8 Mart 1857'de New York'lu 40 bin kadın terzinin kötü yaşam koşullarını, düşük ücretleri protesto etmek için sokaklara dökülmesi kadınların mücadelesine en güzel örnektir. Bu günün önemi düşünülerek, 1910 yılında Sosyalist Kadınların İkinci Konferansında Klara Zetkin'in önerisi ile 8 Mart Dünya Kadınlar Günü olarak ilan edildi.

Bugün Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda kadınlar faşiz-

min tüm acılarını iliklerine kadar duymaktadırlar. Zindanlarda işkencenin her türlüüne direniyorlar. Dışardaki yoksulluk, hasret onların kinlerini biliyor. Cezaevi kapılarında eşini, oğlunu bir anlık görmek için bin türlü hakarete maruz kalıyorlar ama yılmıyorlar. Zindanlardan yükselen direniş seslerini en erken duyan analar, bacılar ve kadınlarımız oluyor. Bu sese en erken cevap veren yine onlardır. Faşist kolluk kuvvetlerin tüm engellemelerine rağmen hemen hemen her ayda bir korsan mitinglerle Diyarbakır cezaevinden Kolordu binasına yürüyüşler yapılmakta, mitinglerde “genel af” sloganları atılmaktadır. Gökova'da, toprakları üzerinde termik santralin yapılmasını isteyen yerli kadınlar günlerce direnişte bulundular.

Tüm bu gelişmelere karşın özellikle Kürdistan'da sağlıklı bir kadın örgütlenmesi yapıla-

mamıştır. Kadınların gerçek kurtuluşu kavratılmamış ve örgütlü mücadeleye çekilmemiştir. Bunda Kürdistan'ın sosyo ekonomik yapısının etkisi olmasının yanı sıra, temelde siyasî hareketlerin bu alandaki eksikliğinden kaynaklanmaktadır.

Günümüz dünyasında kadınların sömürüsünü sınıfsal sömürüyle birlikte ortadan kaldırmış sosyalist sistem vardır. Tüm emekçiler gibi kadınların kurtuluşu da sömürsüz, savaşırsız bir dünyada olacaktır. Ancak öylesi bir toplumda kadın, özgür ve çocuğunun geleceğinden kuşkusuz yaşayacaktır.

Böylesi bir dünya için ülkemiz Kürdistan'da, faşizme, sömürgeciliğe ve emperyalizme karşın savaşırsız kadınlar daha şimdiden yerlerini almaya başlamışlardır. Görev bu katılımlı örgütlü hale dönüştürmek ve geliştirmektir. Kadınların katılımı olmadan devrim olmaz.

1985'İ BİRLİK VE MÜCADELE YILI YAPALIM!

Kürdistan ve Türkiye halkları faşizmin vahşetsaçan baskıları ve mutlak yoksullaşmayı dayatan ağır sömürüsü altında bir yılı daha geride bıraktılar. Cuntanın, Özal ve kabinesinin iddialarına rağmen, geniş emekçi yığınların yaşamında hiçbir iyileşme görülmedi. Tersine, faşizm koşullarında büyük acı ve kayıplarla tüketilen her yıl, bir önceki yılı arattı, sömürü ve baskı daha da yoğunlaştırıldı. Bu anlamda 1985 yılının, halk güçleri nezdinde 1984'ü aratacağı, hatta ekonomik ve siyasal terörün daha bir yoğunlaşacağı açıktır.

Faşist iktidar çevrelerinin iddialarının tersine Türkiye kapitalizminin yapısı bunalmı aşılacaktır, aksine derinleşecektir. Büyüyen işsizler ordusuna, yeni işsizler katılacak, 1985'le birlikte getirilen Katma Değer Vergisiyle fiatlar sürekli yükselecek, işçi sınıfının ve diğer emekçi yığınların satın alma güçleri hızla biçimde düşecektir. 500 TL. barajını yıkan dolar, 1985 yılı sonlarında 800 TL. ni aşacak, Türkiye'nin dış borç yükü büyük bir artış gösterecektir.

İktidar bu yükün altından kalkabilmek için yeni para basmak zorunda kalacaktır. Bu ise, yeni bir enflasyonu davet edecek, yıllık enflasyon hızını yükseltecektir. Dolayısıyla 1985 yılı, açlığın, sefaletin kolgezeceği, sömürünün azgınlaştırılacağı, skandalların, rezaletiler birbirini izleyeceği bir yıl olacaktır.

Ama bütün bunlara rağmen Özal, cuntanın kılıcı altında kısıpçaca alınan kitlelerin “sesizliği”nden de yararlanarak ekonomik programını pervasızca uyguluyor. Burjuva muhalefet çevreleri ise, büyük tekellerin dayattığı sömürü modeline somut bir şey diyemiyor; bütün kötülüklerin hamisi olarak Özal'ı göstermeye çabalyorlar. Oysa Evren ve Özal sadece birer kukladır. Sömürüyü yoğunlaştıran, yaşamı dayanılmaz hale getiren tekellerin doymak bilmez kâr hırsıdır. SODEP ve DYP'nin icazetli muhalefetinin önemli bir nedeni de, asıl hedefin kitlelerden gizlenmesi, “sesizlik” perdesi altında gelişen ve yaygınlaşan yığın muhalefetinin saptırılması, sömürgeci devlet

aygıtının ömrünün uzatılmasıdır.

Bu bakımdan işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer emekçi yığınlar düşmanını iyi tanımak, hedeflerini belirlemek zorundadırlar. Bu, hem devrimci alternatifin yaratılması, hem de emekçi yığınların muhalefetini yoğunlaştırmayı hedefleyen burjuva güçlerin teşhiri için gereklidir. Ve bu konuda belirleyici görev, kitlelerin aktif mücadelesine inanan sol ve anti-faşist güçlere düşüyor. Yurtsever, devrimci ve anti-faşist güçlerin dağılımı ise, bu tarihsel görevin üstesinden gelmeyi daha bir zorlaştırıyor. Fakat şurası bir gerçek ki, yoğunlaştırılan baskı ve sömürünün, Kürdistan'da sürdürülen soykırımcı saldırı operasyonlarının daha fazla zaman tüketmeğe tahamülü yoktur. Anti-sömürgeci ve anti-faşist güçler, değişik türden birliklerin önünde varolan engelleri zaman yitirmeyen aşmak, “ülke” zemininde mücadeleyi geliştirmek gibi acil görevlerle karşı karşıyadırlar.

1985' birlik ve mücadele yılı yapmak için ileri!

Bir yoldaşımızın Diyarbakır zindanındaki aşamalıışkin gözlem ve değerlendirmesini o kurlarımıza sunuyoruz.

Roja Welat Redaksiyonu

DİRENİŞ ÜSTÜN GELİYOR!

Mart 83'de ..... evde bri grup arkadaşla yakalandık. Çözülme üstün olmuş, operasyon Türkiye ve Kürdistan'da genelleştirilmiş, gafil avlanmıştık. Polis otosuna alınır alınmaz ceketleri kafamıza sarıp yumruklamaya başladılar. Bu fırsatı değerlendirip cebimdeki sakıncası olabilecek kağıt parçasını yuttum. Bu küçük olay bana güven verdi. Polise karşı uyanık olursak başarılı olabileceğiz, inancı güçlendi. İşkencehaneye getirildik. Kayıt işlemleri, üst-baş araması ve sonra tek kişilik hücrelere konduk. Yandaki hücrelerden Farsça marşlar söyleniyordu. Polis küfürler yağıdırıyor, "hepinizi Humeyni'ye teslim edeceğiz" diyordu. Tutuklular İran devrimcileri idiler. (Daha sonra bu insanların İran'a teslim edildiklerini basından öğrendim.) Ölüme gideceklerini biliyorlardı. Fakat yılmamlık yoktu. Onların haykırışları beni yüreklerindirdi. Arkadaşlarımı merak ediyordum. Ben de kürtçe olarak, arkadaşlarımın isimlerini sayarak nerede olduklarını öğrenmek için sordum. Ses verdiler. Karşı hücrede idiler. "Direnmemiz gerek" diye kürtçe bağırıldım. Aynıyanıtı onlardan aldım. Bu bağırışmalar üstüne, işkenceciler ağzı salyalıtlar gibi hücreme saldırdılar. Gözlerimi bağlayıp "malum" yere götürdüler. Önce sahte nasihatlar başladı. "Biz her şeyi biliyoruz", "burada geçen herkes her şeyi söyler", "bildiklerini anlattırsan kurtulursun" gibi sözlerle nabız yokladılar. Bu tezgahdan geçen insanlardan çözölen, dökölen hatta teslim olanları boyalı burjuva basınından ve cezaevine grip çıkınlardan duymuştük. Ancak bunlar bir kasadaki çürük elmalar kadar azidi. Bunun yanında direnciyle burjuvaziye korku salan, ölüme inat di-

renen halkımızın ve Türkiye işçi sınıfının umudu, geleceği olacak insanların da bu tezgahlardan geçtiğini duyuyor ve biliyorduk. O halde önümüzdeki tek seçenek direnmek olmalıydı.

Ve soru yağmuru başladı. .... nerede? "TKSP hakkında ne biliyorsun?" "Hiç bir şey bilmiyorum dediğimde kaba vuruşlar başlamıştı bile. Kavgaya tutuşmuştuk ve benim tek silahım direnmektir. Tazikli soğuk su döktüler, falakaya yatırdılar. Darbeler inip kalktıkca "konuş öleceksin" sözleri gittikçe uzaklaşıyordu sanki. Bir müddet sonra vuruşları duymaz oldum sadece kemiklerim sızlıyordu. Uyandığımda ıslak bir hücredeydim. Arkadaşların sesleri geliyordu. İşkencedeydiler ve direniyorlardı. Bu direnç en büyük mutluluk kaynağıydı. Moralim iyiydi. Sıra yine bana gelmişti. Hücre numaramı okudular. "Buradayım" dedim. Tekrar aynı şeyler... Nasihat ve "arkadaşların her şeyi anlattı" yalanıyla çaresizliğe itmek istediler. Ardın dan aynı sorular sorulmaya başlandı. "Bir şey bilmiyorum" dediğimde saldırdılar. Beni soydular, çırılçiplak... Kollarımdan bağlayıp askıya aldılar. Cinsel organlarımdan elektrik şoku verdiler. Avazım çıktığı kadar bağırıyordum. Ne kadar olduğunu bilmiyorum, bir müddet sonra çözöüp yere indirdiler. Tekrar sorular başladı cevap alamayınca elimin ve ayağım baş parmaklarına ve makatımdan elektrik şoku verdiler. Ondan sonrasını hatırlamıyorum, uyandığımda su ile ıslatmışlardı ve yerden sürükleyerek hücreme götürdüler. Srayla diğer yoldaşları götürdüler, onların bağırışlarını duyuyordum. Onlarda seanslarını bitirip döndüler. Bağırarak nasıl olduklarını

sordum: "İyiyiz" dediler. Direnmek dayanmak en iyisi, en güzeliydi. Farsça söylenen marşlar arasında sızmış kalmışım. Muhtemelen bir gün sonraydı, tekrar hücre numaramı okudular. Gözlerimi bağlayıp götürdüler. Bu kez tek soru sordular. ....nin nerede olduğunu söyle seni bırakacağız. "Bilmiyorum" dedim. Coplar kafama indi, beni yenden soydular, domaltıp makatıma jop soktular. "Götürün" dedi biri. Hücreme götürülürken paytak paytak yürüyordum. Makatımdan akan ılık kan tüm kalçamı kaplamıştı. Alçaklara karşı sır vermemenin zevkini tüm acıyı yemiyor ve beni yaşatıyordu.

İkinci gün hücrenin mazgal kapısı açıldı, İranlı tutuklulardan biri, bir dilim ekme ve bir karper peynir bırakıp gitti.

İki hafta boyunca belirliaralıklarla sayılan işkencecileri uyguladılar. Artık onlar bize, biz onlara alışmıştık. Davranışlarımız birbirine yabancı değildi. İşkencede bir ayımız dolmak üzereydi. Tekrar çağırıldılar yine tatlı nasihatlar ve önüme imzalamam için düzmece bir ifade bıraktılar. Okumadan imzalamam dedim. "Uçağabindir" diye bir emir verdi. Yüzüstü havada kalacağım şekilde bağladılar. Cinsel organıma elektrik şoku verdiler. "İyi düşün tekrargeceğiz" deyip gittiler. Bir müddet sonra tekrar geldiler. "Her şeyi anlattırsan seni buradan bırakacağız yoksa Diyarbakır'a göndereceğiz" dediler. Bir şey bilmediğimi tekrarladım. Yumrukladılar. "O zaman bunu oku, imzala" deyip önüme yeni bir ifade koydular. ....ili DHKD üyesi olduğum ve dernek çalışmalarına katıldığım yazılıydı. (Dernek üyesi

olduğum tesbitliydi.) Dernek üyeliğini kabul ettim ve ifadeyi imzaladım. İkinci gün Diyarbakır'dan gelen sivil bir ekip bizi aldı. Doktora götürdü. Doktor sağlam raporunu verdi. Oysa her yanımız kan-revan içinde, ayaklarımız şişmiş, yürüyemiyorduk. Öylece Diyarbakır'a hareket ettik.

Diyarbakır eminiyetinde resimlerimiz çekildikten sonra birinci şubede hücrelere dağıtıldık. Durumum kötüydü, sürekli kusuyordum. Hücre kapısına vurduğum gelen polise durumu anlattım, beni iki kişilik bir hücreye aldı. Oradaki arkadaştan bazı bilgiler aldım. O perasyonun çok geniş olduğunu ve değişik yörelerden arkadaşların alındığını öğrendim. İki gece şubede kaldık. Üçüncü gün akşama doğru hepimizi salon da tek sıraya dizip gözümüzü bağladılar, arabalara bindirilip yola koyulduk. Askeri marşlarla it ulumasının birbirine karıştığı bir yerde indirdiler. İşkencehaneye girdiğimizde arkadan ellerimizi bağlayıp hepimize rastgele vurmaya başladılar. Jop, kalas seslerine küfürler, bağırışmalar ve marşlar karışmış, ortalık kavga meydanına dönüşmüştü. Nihayet yorulduklar ve bezleri tahta ranzalara oturtular. Nizami şekilde hiç kıpırdamadan oturuyorduk. Sırayla işkenceye almaya başladılar. Hepimiz işkence seslerini duyuyor ve sürekli ızdırıp çekiyorduk. İki gün sonra sıra bana gelmişti. İşkenceci başı, geldiğim yerdeki işkence yöntemlerini saydı, hepsini gördüğümü söyledim. O zaman "bizim değişik yöntemlerimiz var", "seni hiç bir şey kurtaramaz, sorulara doğru cevap ver" dedi ve sorular sormaya başladı.

D evamı sayfa 14'te

PARTİ MİLİTANLARININ NOT DEFTERİNDEN

Gerçeğimizi tartışmak devrimci bir görevdir

IV

S.Hoce

Bu somut olaylar, sorunun, oportunist manevralarla, demogojiyle küllendirilemeyeceğini, “**bir profesyonel devrimci uzun mücadele yılları içinde yetişebilir, bir peşmerge 1-3 ayda eğitilebilir**” (Par.Üz.TKSP y) (Abç.) anlayışında ifadesini bulan kolaycılıkla da çözümlenemeyeceğini gösterdi. Dolayısıyla doğruların ardına gizlenerek sosyal pratiğin acı gerçeklerine rağmen yanlışların ve zaafaların örtülemeyeceğini açığa çıkardı.

DEMOKRATİK—MERKEZİYETÇİLİĞİN YOZLAŞTIRILMASI

Leninist Partinin temel bir örgütlenme ilkesi ve disiplinin önemli bir ögesi olan demokratik—merkeziyetçiliğin, Partimizdeki uygulaması ve “geliştirilmesi” de ilginçtir. Merkeziyetçi yan ağır basmış demokratik yan gözardı edilmiştir. İlegalitenin ardına sığınarak merkeziyetçilik fetişleştirilmiş, onun demokratik özü boşaltılarak çarpıtılmıştır. Demokratik—merkeziyetçiliğin yozlaştırılması beraberinde ciddi sorunlarda doğurmuştur.

Devrimci mücadele gönüllü birlikten geçer. Gönüllü birliğin oluşmasında ve pekişmesinde **güven sorunu** belirleyici bir öneme sahiptir. Bu aynı zamanda, demokratik—merkeziyetçi işlerliğin temel dayanağı olmuştur. Zorlu illegal koşullarda merkeziyetçiliğin ağır basması, güven sorunuyla doğrudan orantılıdır. Yoldaşça güven ise, ideolojik birliğin yanısıra demokratik—merkeziyetçiliğin demokratik yanının geliştirilmesi temelinde oluşur. Leninist Parti ya da örgüt içinde sapmaların belirginlik gösterdiği, boy verdiği dönemlerde, parti içi demokrasi daha bir önem taşır. Hatta en katı merkeziyetçiliğin ön koşulu haline gelir, irade birliği. “... Parti içinde tek irade ancak demokratik yoldan, yani ortaklaşa, kolektif olarak, çeşitli görüşleri ve önerileri karşı karşıya getirerek ve sonunda herkes için uyulması zorunlu kararlar alınarak yaratılabilir. Bu yoldan oluşturulan ortak iradenin, proleteryanın sınıf savaşının nesnel olarak gerektirdiklerini bütünüyle ve kesinlikle açıklamak gibi elverişli bir tarafı vardır.” (Mar.—Len. İlk. Yar. yay. c.III, s.90—91)(Abç) Görüldüğü gibi

leninist demokratik—merkeziyetçilik, demokratik, yani “parti içindeki geniş kitlelerin iradesine dayanan bir merkeziyetçiliktir”,

Oysa demokratik—merkeziyetçiliğin, bizdeki, yani parti yaşamımızdaki uygulamaları asgari bilimsellikten bile uzaktır. Bırakalım irade birliğini, kadroların birbirlerine, partiye karşı güvensizlikleri alabildiğindedir. Özellikle yurt içinde bu durum had safhaya varmıştır. Bunun kaynağını, kadroları kendi kaderiyle baş başa bırakan, ideolojik yetersizlik, dedikodu ve tasfiyeciliğin pervasızca, dahası üyelerin iradesine rağmen geliştirilmesi oluşturmuyor. Mücadele alanlarından yavaş yavaş el—etek çeken partimiz, girdiği yozlaşma sürecini kadrolardan gizliyor. Alınan kararların uygulanmamasının gerçek nedenlerini bile demogojik bir “ustalıkla” gizleyen Parti “önderliği”, artık kendine olan güvenini de yitirmiştir. Bütün bu saydığım konularda sayısız örnekler verilebilir. Gerektiğinde bu konular üzerinde de yazma, arayış içinde olan yoldaşlarımızı aydınlatma olanağımızın olacağını sanıyorum.

FERT OLARAK BENİM DE HATALARIM OLMUŞTUR

Mücadele süreci içinde fert olarak benimde mutlaka eksik ve hatalarım olmuştur. Kendimde tespit edebildiğim en büyük eksiklik, gözlerimi ve enerjimi sadece ve sadece burjuvaziye yöneltmem, Parti içinde her hengî bir sapmanın olabileceği üzerinde düşünmem ve olayları diyalektik bir bakış açısıyla tahlil etmeye yönelmememdir. Ancak 12 Eylül faşizmiyle kızışan kavgada, Parti yaşamımda tanık olduğum olaylar, burjuvaziye karşı mücadelede üzerime düşen görevleri kararlılıkla yapararak sorunun bu yönü üzerinde de titizlikle durmam gerektiğini bana öğretti. İşte bu, Parti yaşamımda bana en büyük bir ders oldu diyebilirim. Yaşadığım olaylardan sadece birini örneklemekle yetineceğim: Yurt dışından ülkeye dönmüş ve görev verileceği umuduyla tam bir yıl beklemiştim. Ancak yine yurt dışında görüşebildiğim bir yetkiliden bana görev verilmeyişinin nedenlerini sormuştum. Kendisi,

bana görev verilmeyişinin nedeni olarak, ülke içindeyken verdiğimiz eleştirileri göstermişti. Ben, kendisine ülke içine döndüğüm dönemde bulunduğum birimin sorumlularının bazı konulara ilişkin eleştirilerimin olduğunu bildiğimi, ayrıca onlara eleştirilerimin takipçisi olacağımı söylediğimi, belirtmiştim. Ama yetkili, aynı şeyleri tekrarlamıştı! İşte, yaşadığım bir olay ve eleştiri hakkını kullanan bir partiliye karşı takınılan tavır.

Zor bir dönemden geçiyoruz. Sapla samanın ayrıştığı bir olgunlaşma ve netleşme döneminden .. Kişilerin, grupların doğrular temelinde yan yana gelmenin kaçınılmaz olduğu bir dönem.. Eskiden olduğu gibi, “yoruldular”, “mücadeleyi bıraktılar” laflarıyla kitleleri kandırmanın olanağı yok arttı. Kaldı ki, kimlerin ülke içinde mücadele ettiği, kimlerin bu işi bırakıp Avrupa metropollerine yatak attığı da ortadadır. Bu bakımdan sorun, bağnazlıkla kendini aklama değil, tersine asgari yurtseverliğin gerektirdiği dürüstlük çerçevesinde olsa bile halkımızın çıkarlarını ön plana çıkararak geçmişin öğreticiliğinden yararlanmaktır. Dar gurup çıkarları, örgüt ya da partiler arasındaki düşmanlıklar ancak böylelikle giderilebilir. Bu, halkın kurtuluşu inancıyla mücadeleye atılmış, ama şu ya da bu örgüt içinde yer almış tüm yurtsever, devrimci insanlara da kendisini dayatan tarihsel bir görevdir. Bu görevin üstesinden gelinebildiği ölçüde, kişisel ve örgütsel gerçeğimizi kavramak mümkündür.

İşte bu nedenlerden dolayı gerçeğimizi tartışmak devrimci bir görevdir. Ne ki, Partimiz-

de bu görevin yerine getirilmesi, kadroların aydınlatılması pek kolay olmadı. Parti gerçeğini kadrolar nezdinde tartışanlar tasfiye edildiler, ediliyorlar. Bu yetmiyormuş gibi, tasfiyelere karşı çıkanlar da aynı oportünist yöntemlerle tirpanlanıyor. Fakat, hakikatler çıplak gezmeyi sever. Baskı ve tasfiyelerle Parti içindeki devrimci gelişmenin önünü tıkamak mümkün değildir. “**TKSP’de Oportünizm ve Bir “Eleştiri” Üzerine**” kitapçığında sergilenen gerçeklerin, yapıcı önerilerin Parti tabanında uyandırdığı ilgi, bunu açıkça gösteriyor. Ancak Parti “yönetimi” olup bitenlere aldırmadı, tasfiyeciliği yoğunlaştırdı. Partiyi kaçınılmaz bir bölünme noktasına getirdi. Dolayısıyla mücadele daha değişik boyutlar kazandı. İşte **Roja Welat**, mücadelenin kazandığı boyutlara denk düşen tarihsel bir görevi üstlendi. Bu bakımdan **Roja Welat**’ın, Partinin birliğini hedefleyen zorlu mücadelesine omuz vermek, bunun için ateş hattında savaşmak dahil hertürlü fedakarlığı göze alarak ileri atılmak gerekiyor.

Halklarımıza kan kusturan faşizmi ve sömürgeciliği alt etmek, zindanlarda halkımızın onurunu koruyan yoldaşlarımızın mücadelesine ortak olmak, ülke zemininde geçmiş deneyimlerinden de yararlanarak yeni bir ruhla mücadeleyi geliştirmek, tasfiyeciliği teşhir etmek, Partimizin devrimci birliğini sağlamak, yurtsever ve devrimci güçlerin en geniş birliği doğrultusunda çaba harcamak için TKSP—**Roja Welat** bayrağını yükseltelim!..

— Bitti—

GERÇEĞİMİZİ TARTIŞARAK DEVRİMCI

ALTERNATİFİ YARATMALIYIZ!

Şerman

Türkiye’de ve ülkemiz Kürdistan’da halklarımız faşizmin en koyu ekonomisi ve siyasal terörü altındadır. Dört yıldan beri yüzbinlerce ilercici, yurtsever ve demokrat insanımız işkence çarklarından geçirildi. Yüzlercesi katledildi. Açlık, yokluk ve yoksulluk kol geziyor. Kürdistan’da ise, halkımızın topyekün imhasını hedefleyen saldırı operasyonları sürekli

kılınarak açık bir savaşa dönüştürüldü. Faşizmin derinleşen bunalımı, kitlelerin artan hoşnutsuzluğu, finans kapitalin saldırganlığını daha da artıracaktır. Bu bakımdan yurtsever devrimci hareket, zaman kaybetmeksizin devrimci alternatif yaratma gibi tarihsel bir görevle karşı karşıyadır.

Devamı sayfa 14’te

DİSK olayı, DİSK'le dayanışma ve yeni dönemin mücadele perspektifleri

VI

DAR GURUPÇULUK ve BÖLÜCÜLÜK

DİSK'le dayanışmadan söz ederken, 12 Eylül sonrası dönemi kastediyoruz kuşkusuz. DİSK'in kapatıldığı, Genel Başkanı, diğer yönetici ve binlerce üyesinin yargılandığı, işçi sınıfının ileri kesiminin örgütsüz ve açıkta bırakıldığı bu dönemde, işçi sınıfının devrimci sendikal örgütünün de, diğer demokrasi güçleri gibi ciddi bir dayanışmaya ihtiyacı vardı. Ve bu konuda Türkiyeli, Kürdistanlı siyasal ve demokratik kuruluşlara, ilerici çevrelere ve özellikle yurt dışına çıkan DİSK yöneticilerine önemli görevler düşüyordu.

DİSK'le, işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer demokrasi güçleriyle örgütlenmesi gereken dayanışmanın yeri, öncelikle temel mücadele alanları, fabrikalar, tarlalardır. Faşizm koşullarında sözkonusu alanlarda güçlü bir dayanışmanın yaratılması, her şeyden önce güçlü siyasal örgütlenmeler ve dayanışmanın asgari hedeflerinde ortak iş yapmanın benimsenmesini gerektiriyordu. Ortaklaşa iş yapma geleneğini, yaşanan acı deneyimlere rağmen edinmeyen devrimci hareket, yediği ağır darbelerin etkisiyle "ülke" zemininde böyle bir dayanışma hareketini örgütleyemedi. Ve bu, daha önceden de gözlenebiliyordu. Dolayısıyla dayanışma hareketinin yurt dışında geliştirilerek, temel mücadele alanlarında ete-kemiğe büründürülmesi gerekiyordu. Ayrıca DİSK davasının dünya kamuoyunda aktüel bir konu olması, dayanışma hareketinin örgütlenmesi ve geliştirilmesi için önemli avantajlar sağlıyordu. Bu bakımdan başta yurt dışında bulunan DİSK yöneticileri olmak üzere, TÖB—DER ve diğer meslek kuruluşlarının yöneticileri daha elverişli çalışma koşullarına sahipti.

Ne var ki, DİSK'le, faşizmin zindanlarında DİSK'in onurunu koruma yürekliliğini gösterebilen yöneticileri, işçi sınıfı ve giderek diğer demokrasi güçleriyle dayanışmanın örgütlenmesinde de samimi davranılmadı. Fırsatçılık, dar grupçuluk ve faydacılık bu konuda da ön plana çıkarıldı. Bir kısım DİSK ve diğer meslek

örgütlerinin temsilcileri de boş durmadılar! Şu ya da bu Avrupa ülkesinde dükkan açarcasına "DİSK'le Dayanışma Komiteleri" (!) oluşturarak DİSK'i sömürme sorumsuzluğuna bile yeltendiler. Elbetteki, sözkonusu fırsatçı ve dargurupçu davranışları anılan kişilerin öznel niyet ve davranışlarına bağlamak doğru değildir. Çünkü onların düşünce ve davranışlarına yön veren, yine onların dünya görüşleriydi. Zaten DİSK'insömürülmesine karşı çıkan, ilkeli ve kalıcı bir dayanışmanın örgütlenmesi için çaba harcayan bazı DİSK yöneticilerinin kararlı tavrının etkili olamamasının nedeni de buydu.

İlkeli ve kalıcı bir dayanışma hareketinin örgütlenmesini engelleyen dar grupçu ve bölücü tavırlara kaynaklık eden politik yaklaşımların asıl amaçlarını geçmiş zengin deneyimlerden soyutlayarak ele almak doğru değildir. Çünkü dayanışma hareketini çıkmaza sokan tavırlara, yine başlıca 12 Eylül öncesinde DİSK'in ve diğer bazı meslek örgütlerinin birliğini ciddi boyutlarda zedeleyen İlerleme Hareketi yön vermiştir. Başlangıçta faşist cuntanın etkin bir şekilde teşhirine yanaşmayan İlerlemeci sendikacılar, dayanışma hareketinin örgütlenmesine yanaşmadılar. Ancak cuntanın faşist olduğunu keşfettikten sonra ortaya çıkmayı da ihmal etmediler. Tabiki kendilerini, DİSK'in gerçek ve tek temsilcileri ilan ederek!..

DİSK ve diğer demokratik meslek örgütlerinin yurt dışında bulunan yöneticileri arasında en geniş birliğin yaratılması doğrultusunda sürdürülen mücadele, ancak belli bir zamandan sonra ilerlemeci sendikacıları görümlere oturmaya bıraktı. Fakat atırılan buğeri adım, sorunların çözümüne yetmiyordu. Çünkü İlerlemeci sendikacılar daha ince taktiklerle dar grupçularını ve bölücülüklerini sürdürmekte kararlıydılar. Ve en geniş birlik görünümü altında bu tavırlarında ısrarcı oldular. Dayanışma hareketinin kalıcı bir örgütlülüğe kavuşturulmamasının belirleyici bir nedeni buydu. Ayrıca en geniş birliğin sağlanmasını savunan

ve ilkeli bir dayanışma hareketinin örgütlenmesi için çaba harcayanlar arasında zaman zaman görülen bazı yalpanmalar ve makyavelist davranışlar, sözkonusu bölücü tavrın etkinliğini artırdı.

Diğer taraftan DİSK'le dayanışmanın sağlıklı ve kollektif bir örgütlülüğe kavuşturulması konusunda pek istekli görülmeyen eğilim de, dayanışma hareketinin dumura uğratılmasında olumsuz bir işlev gördü. Daha başından beri DİSK'in içerdeki yöneticileriyle diyalog halinde olduğunu, onların direktifleri doğrultusunda hareket ettiğini ima ediyordu. Bürüksel'de bulunan "DİSK'le Dayanışma Bürosu"nun başını çektiği bu eğilimin, dayanışma hareketinin örgütlü ve demokratik bir yapıya kavuşturulmasını yokuşa sürmesinin asıl nedeni, bize, Avrupa Sendikalar Federasyonunu örgütlememek, Avrupa sosyal demokrasisine şirin görünmekti. Bürüksel bürosu bunu yaptı. Ve bu yolda kabul etmek gerekir ki belli "başarı"lar da elde etti. Örneğin DİSK'in, Avrupa Sendikalar Federasyonu üyeliğine kabul edilmesinde bunun payı oldu. Elbette ki, bu, bir yönüyle olumlu bir gelişmeydi. Ancak demokratik bir dayanışma hareketinin geliştirilmesiyle de, diğer etkenlerin yanısıra—sözkonusu katkı yapılabildi. Bu bakımdan, sosyal demokrasiyi örgütlememek için dayanışma hareketinin geliştirilmesinden şu ya da bu biçimde yan çizmenin aklanacak yanı yoktur.

DİSK'le, işçi sınıfı ve diğer demokrasi güçleriyle gerekli demokratik dayanışmanın örgütlenememesinin, bu yolda sürdürülen kararlı çabaların sonuçsuz kalmasının belirleyici nedenleri bunlar. Gelinek noktada bu konuyu daha fazla değinen şu bakımlardan yararlı yok: 1—Yurt dışında DİSK'le dayanışma adına yapılanlar, belirgin yönleriyle devrimci basına, kamuoyuna yansımış; DİSK'li sendikacıların, örgütlerinin, bir bütün olarak işçi sınıfının yargılandığı, zorlu mücadeleler sonucu kazandığı hakları gasp edildiği bir dönemde asgari dayanışmayı örgütleyemedikleri açığa çıkmıştır. Yurt dışında bulunan DİSK yöneti-

cileri, günahları ve sevaplarıyla bunun birinci derecede sorumlularıdır ve tarih karşısında hesap vermek durumundalar. 2—DİSK'i temsil yetkisinde bulunan yöneticileri ise, bugün dışardadır. Dolaylı da olsa DİSK adına atılacak her adımda onların, görüş ve önerilerinin alınması, hatta onayları gerekiyor. Dolayısıyla DİSK'le ve bundan çıkışla işçi sınıfı ve diğer demokrasi güçleriyle dayanışmanın ilerletilmesi, kalıcı bir örgütlülüğe kavuşturulması büyük ölçüde onların takınacağı tavra bağlıdır. Bu bakımdan, bugüne kadar "boş durmayan" bir kısım DİSK yöneticilerinin manevra alanı da daralmış, DİSK'i sömürmek isteyenlerin özelemleri kursaklarında kalmıştır. Ancak gerçekten samimi olan DİSK yöneticileri açısından görev bitmemiştir.

Kaldı ki sorun, salt "ülke" içinde ya da yurt dışında bulunan DİSK yöneticilerinin sorunu değil, tüm demokrasi güçlerini yakından ilgilendiren bir sorundur. Yaşanan sürecin beklemeye tahammülü yoktur. İşçi sınıfına, yeni döneme uygun mücadele perspektifleriyle gitmek, ona hedef göstermek gerekiyor. DİSK'le, işçi sınıfıyla ve diğer demokrasi güçleriyle kalıcı dayanışma da bu mücadele içinde ifadesini bulacaktır.

DEVAM EDECEK

DÜZELTME

Gazetemizin bir önceki sayısında "Opportunizm Vurarak PSKT—Roja Welat Hattını Güçlendirmeliyiz" başlıklı yazının "TKSP ayaktaymış" (s.8) arabashğının altında; RA'nın 20. sayısından aktardığımız altının ilk girişinde, dizgi hatası sonucu "...Faşist rejim için çürümenin başladığı" yerine "...Faşist rejim için çözümlenmiş başladığı" şeklinde yanlış dizilmiştir.

Sözkonusu yanlışlık altının dışında, metin içinde de tekrarlanmıştır. Düzeltir, okurlarımızdan özür dileriz.

R.W. Redaksiyonu

DEVİRİMCİ SÜREÇ, "BİRLİK" SORUNU VE FAŞİZME KARŞI MÜCADELE PERSPEKTİFLERİ

III

"Birlik" yolunda mesafe katetmenin yolu, işbirliği zemininin doğru tesbitinden geçer

Tarihsel deneyim, ulusal ve sosyal devrimlerde ilerici, yurtsever ve devrimci güçlerin aşgari ve azami birliklerinin sağlanmasında, "birlik" ya da işbirliği zemininin doğru kavranmasının özel bir önem taşıdığını göstermiştir. Bu, salt "birlik" yolunda atılan adımlarda başarıya varmak için değil, demokratik ve siyasal savaşın zaferi için de gereklidir. Bu bakımdan "birlik" sorununu, faşizme ve sömürgeciliğe karşı savaşın diyalektik bütünlüğü içinde ele almak ve bu bağlamda değişik türden birliklerin zeminini kalın çizgilerle belirlemek gerekiyor. Açık ki bu, en başta, işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve tüm emekçi yığınların demokratik taleplerine yanıt verebilecek hedeflerin tesbitini; dolayısıyla sözkonusu demokratik hedeflerin karşısında yer alan faşist devletinsınıfsal yapısını ve "ülke"nin özgül koşullarını bilince çıkarmayı gerektirir.

Faşizmin, —Türkiye'de— bir günde ve halklarımızın kanına susayan generalerin yalnızca öznel istemleri sonucu iktidarı ele geçirmediği, tam tersine köklü ekonomik, toplumsal ve siyasal nedenleri kapsayan bir sürecin ürünü olduğu açıktır. Faşizmin sınıfsal yapısının kavranabilmesi, bu süreçte, devletin yapısal karakterinde meydana gelen değişimlerin belirgin özellikleriyle açıklığa kavuşturulmasını gerektirir. Bu özelliklerin başında, devletin değişen karakterine kaynaklık eden tekeli gelişmeye tekabül eden siyasi gericiliğin derinleşmesi olayı geliyor. Ancak buna geçmeden önce, devletin tekeli gelişme öncesindeki yapısal karakterini irdelemekte yarar var. Bilindiği gibi, Türk devleti ilk olarak tarih sahnesine çıktığında, iki önemli nedenden dolayı gerici eğilimleri bünyesinde barındırmış ve geliştirmiştir: 1— Türk burjuvazisinin Kürdistan sorunu karşısında takındığı şoven ve sömürgeci tavrı. 2— Burjuvazinin Osmanlı despotizminden devraldığı yapıyı yaşatmak istemesi ve bundan dolayı da feodalitenin radikal yöntemlerle tasfiye edilmesine yanaşmaması; tersine büyük toprak sahipleriyle işbirliğine yönelmesidir. Hal böyle olunca burjuva demokratik dönüşümler tamamlanamamış, devlet yapısındaki gerici eğilimler törpülenememiş, aksine gelişme ve güçlenme olanağı bulmuştur. Kürdistan'da yer alan ulusal hareketler, sömürgeci Türk devletinin şoven ve gerici eğilimlerini güçlendirmiştir. Kısaca devletin bu şoven ve gerici eğilimleri tekeli döneme özgü siyasi gericiliğin derinleşmesinde avantajlı bir durum yaratmıştır.

Nihayet II. Dünya Savaşı sonlarına gelindiğinde "ulusal" sermaye, yabancı sermaye karşısında rekabet gücünü önemli ölçüde yitirmişti. Savaş sonrasında "Truman Doktrini" ve "Marşal Planı"nın "ülke" ekonomisi üzerinde yayılan etkisiyle

Türk burjuvazisi, yabancı sermaye ile ortaklığı tercih etmek durumunda kalmıştı. Bu yıllar, aynı zamanda sermaye ihracının yoğunlaşması temeline dayanan ve emperyalizmle olan ilişkilerden etkilenen tekelliliğin ortaya çıkmasına rastlar. Türkiye ekonomisinde tekellerin ortaya çıkması ve giderek devletle bütünleşmesi süreci, Türk devletinde var olagelen gerici eğilimleri kamçulamakla kalmamış, ekonomide ve siyasette olduğu gibi devletin yapısında da gericiliğin belirgin bir karakter halini almasına neden olmuştur.

12 Mart faşizmi döneminde tekeli sermaye, devlet üzerinde tam bir hakimiyet kurdu. Bu dönem, aynı zamanda tekeli burjuvazinin, tekel dışı sömürücü çevreler ve büyük toprak ağalarıyla kendi çıkarları çerçevesinde kesin bağlaşıklar dayattığı bir dönem olmuştur. Ve artık gericilik açık bir devlet politikası haline almış oldu. Ardından 12 Mart yönetimi seçimlerle iktidardan uzaklaştırıldı. Ancak devletin gerici karakterinde dişe dokunur değişimler olmadı. İşte, 12 Eylül faşizmine neden olan temel faktörlerden biri, derinleşerek gelişen bu siyasi gericiliktir.

İkincisi, Türkiye kapitalizminin sürekli ve kalıcı olan bunalımının, yerli ve yabancı sermayenin ortaklık ilişkilerinden doğan ekonomik bunalımın siyasal bunalımlara dönüşerek burjuvazi yönetimi acziyle karşı karşıya getirmesidir.

Üçüncüsü ise, Kürdistan ve Türkiye'de gelişen devrimci demokratik hareketin gösterdiği potansiyel büyüme, kitlelerde yükselen hoşnutsuzluk ve bunların tekeli çevrelerde yarattığı korku ve tedirginliktir. Diğer iç ve dış koşullar sürecin bu belirgin öğelerini tamamlıyordu.

Kısacası belirtmek gerekirse, bugün devlet, bu ekonomik, toplumsal ve siyasal koşulların ürünü faşist diktatörlüğün, diğer bir deyişle finans kapitalin lehine, işçi ve emekçi yığınların, hatta burjuvazinin diğer sömürücü kesimlerinin aleyhine derinleşen bir işlev görüyor. Devletin finans kapitalden yana müdahaleci bir işlev üstlenmesi, burjuva sömürücü güçler arasındaki uzlaşmayı büyük tekellerin yararına bozuyor. Dolayısıyla sömürgeci devletinsınıfsal yapısı içinde ifadesini bulan burjuva güçlerin —tekellilerin çıkarları çerçevesinde ama uzlaşma temeline dayanan— itifak ilişkileri, finans kapitalin ekonomik terör ve siyasal zoru altında yeniden düzenlenmiş oluyor. Devletin sınıfsal yapısında somutlaşan bağlaşıklar arası ilişkilerde görülen bu değişim, kaçınılmaz olarak burjuva güçler arasında çelişkiler yaratıyor, sömürücüler cephesinde çatlak

seslerin duyulmasına neden oluyor ve dahası sömürgeci burjuvazinin önemli bir kesimini rahatsız ediyor.

Egemen sınıflar arasında gözlenebilen bu gelişmeler, Türkiye'li Kürdistan'lı reformist güçleri umutlandırıyor, onların "demokrasiye dönüş" hayallerini canlı tu-

tuyor, "liberal" burjuvazinin icazetli muhalefetine bel bağlama eğilimlerini güçlendiriyor. Ne var ki, sömürgeci sınıfların belirgin karakterleri ve "ülke"nin özgül koşulları, bu baylarımızı ve onların BU-DEP (Barış ve Ulusal Demokrasi için Eylem Programı) ve onun bir türevi olan "Sol Birlik"te ifadesini bulan burjuva kuyrukçuluğunu yadsıyor. Şöyle ki:

1— Devletin sınıfsal yapısı içinde finans kapitalden yana yeniden düzenlenen ilişkilerden bizatihi tekeli burjuvazinin belli kesimleri de etkileniyor. Finans kapitalin açık tahakümünden rahatsız olan tekeli sermayenin bu kesimi, toplumsal artık—değerin eşit koşullarda paylaşımını istiyor. Devletin finans kapitalden yana müdahaleci bir işlev görmesine karşı çıkıyor. Finans kapital ise, buna aldırış etmiyor, tahakümünü pekiştirerek derinleşen bunalımı aşmaya çalışıyor. Bu durum, tekellerin birbirleriyle ve emperyalizmle olan ilişkilerini olumsuz yönde etkiliyor ve aralarındaki çelişkilerin derinleşmesine neden oluyor. İşte tekeli burjuvazinin şu ya da bu kesiminin finans kapitalin açık terörist diktatörlüğüne karşı oluşunun temel ve belirleyici bir nedeni budur. Ancak bu karşı oluşun radikal bir tavra, bir başka deyişle faşizme karşı aktif bir mücadeleye dönüşmesi ya da dönüştürülmesi olanaksızdır. Çünkü bu, aşgari koşullarda emperyalizme karşı bağimsız bir tavır geliştirmeyi gerektirir. Bu ise, herşeyden önce uluslararası sermayenin yoğunlaşması ve merkezileşmesi sürecinin belirlediği iş bölümü çerçevesini yadsır. Kaldı ki, yerli tekeli sermayenin emperyalizmle olan ortaklık ilişkilerinden kaynaklanan bağımlılık nesnel olarak böyle bir tavıralışa olanak vermez.

Diğer taraftan faşizme karşı savaş, emperyalizmin, tekellerin ekonomi üzerindeki denetimlerini hedeflemek zorundadır. Finans kapitalin tahakümüne karşı olan tekeli kesim de, bu gerçeğin, dolayısıyla faşizme karşı gelişen demokrasi mücadelesinin finans kapitalin, emperyalizmin yanısıra kendi varlığına yöneleceğini bilincindedir. Ayrıca işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer emekçi yığınların kabaran hoşnutsuzluğu, sosyalist sistemin artan etkinliği ve demokrasi ve sosyalizm güçlerinin kazandığı yeni yeni mevziler karşısında ipin ucunu kaçıracağından da... Bu nedenle, tekeli sermayenin bir bütün olarak emperyalizmle birlikte, varlıklarına yönelen tehlikeler karşısında savaşmaları, faşist çarkı Türkiye ve Kürdistan halklarının aktif savaşımıyla dağıtmayı hedefleyen anti—faşist savaşın karşısında yer almaları kaçınılmazdır. Bu bakımdan faşizme karşı savaş tekellere ve emperyalizme karşı savaştan soyutlanamaz. Fakat bunun, tekellerin birbirleriyle ve emperyalizmle olan çelişkilerini görmezlikten gelmeyi yadsıdığı, bu güçler arasındaki çatışmalardan bilinçlice yararlanmayı dışlamadığı da açıktır.

II—Finans kapitalin açık diktatörlüğü koşullarında, burjuva güçler arasında yeniden düzenlenen ilişkilerden en fazla etkilenen sömürücü kesimler, tekel dışı sermaye çevreleri ve bir kısım toprak ağalarıdır. Küçük işletme sahipleri, tekstil, doğramacılık, sabun ve benzeri işletme sahipleri küçük fabrikatörler, makina onarım atölyeleri, tüccar işverenler, küçük sanayi ve ticaret şirketleri vb. oluşan tekel dışı burjuvazi homojen bir yapıya sahip değildir. Onun yerli ve yabancı tekellerle olan bağımlılık ilişkilerinden de etkilenen bu özelliği, bağımsız siyasal bir güç olmasını engelliyor, hareket birliğini bozuyor. Bu ise, tekel dışı sermayenin, finans kapitaline karşı direncini önemli ölçüde kırıyor. Dahası, tekelcilikğin yoğunlaşması, finans kapitalin artan denetimi, tekel dışı sermayenin belli kesimlerini iflase sürüklerken (ki, şimdiden iflas bayrağı çeken şirket sayısı az değil), diğer kesimleri kendisine bağlı üniteler haline getiriyor. Acımasız bir biçimde işleyen bu süreç, özellikle yaşamını sürdürebilen kesimlerin finans kapitaline karşı direnme, aktif bir karşı tavır geliştirme koşullarını nesnel olarak ortadan kaldırıyor.

Diğer taraftan sömürge burjuvazinin bu kesimleri, yerli tekelin yanısıra yabancı tekellerle, dolayısıyla emperyalizme de aynı bağımlılık ilişkileri içindedir. Bu, bu kesimlerin emperyalizme karşı bir konuda yer almalarını da engelliyor. Ve onları uluslararası sermayenin etki alanına çekiyor. Ezilen, sömürülen kitlelerin bir bütün olarak burjuvaziye tehdit eden hoşnutsuzluğu, kapitalizm ve sosyalizm arasında derinleşen savaş, sosyalist sistemin aktif desteğinde bağımsızlık ve demokrasi güçlerinin kazandığı zaferler tekel dışı sermayenin bu eğilimini kamçılıyor. Onu, halinden memnun olmamasına rağmen finans kapitalden, emperyalizmden yana kesin bir tavır almaya zorluyor. ABD ve NATO'cu emperyalistlerin "ülke"deki "sultra"sına, ekonomik bağımlılığın siyasi ve askeri bağımlılıkla tamamlanmasına bugüne dek "gık" demeyen; tersine bütün bunları onaylayan tekel dışı sermayenin, Türkiye ve Kürdistan halklarının aktif mücadelesine sahne olacak bir ortamda emperyalizme karşı bir tavır içine girmesi düşünülemez.

Tekel dışı burjuvaziye, devlet iktidarını elinde bulunduran tekelci kesimle tavır birliğine zorlayan diğer önemli bir faktör de, sömürgeci—sömürge ilişkisinin tarihin her döneminde şu ya da bu oranda canlı tuttuğu Türk sovenizmidir. Kürt sorunundan sözedildiğinde "vatanın bütünlüğü ve bütünlüğü" konusunda tekel dışı sermaye çevrelerinin, finans kapitalden, hatta bir bütün olarak tekelci burjuvaziden daha duyarlı olduğunu söylemek mübalağa sayılmaz. Bu, yerleşik soven geleniğin yanısıra onun pazar tutkusundan, Türk tekelci sermayesinin —bukonuda çok zayıf da olsa— gösterebildiği enternasyonalist tavrı gösteremeyişinden kaynaklanıyor. Oysa Kürt ulusunun ayrılıp kendi bağımsız devletini kurma hakkı da dahil, kendi kaderini özgürce belirlemesi acil demokratik bir taleptir. Ve ulusal demokratik güçler anti—faşist mücadelenin

temel ve güçlü bir mütefidiğidir. Ama buna rağmen tekel dışı burjuvazi, bu talebin sözkonusu edildiği yerde, en az finans kapital ve onun tahakümü altında bulunan diğer tekelci kesimler kadar bağnaz ve karşı devrimci bir konumda saf tutuyor, tutacaktır. Kürdistan halkının gelişen bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi onun bu soven ve gerici eğilimini canlı tutacak, hatta Kürdistan'da yer alan son olaylarda bir kez daha görüldüğü gibi şahlandıracak, doruk noktasına vardıracağıdır.

Belirttiğimiz bu nedenlerden ötürü, Türkiye'de tekel dışı sermaye, Türkiye'nin ulusal çıkarlarından, bağımsızlığından yana değildir. Dolayısıyla başka ulusların ve ulusal azınlıkların tutsaklaştırılmasına, boyunduruğa vurulmasına karşı değildir. Terine, burjuvazinin bu kesimine ne kadar şirin görünmeye özen gösterilirse gösterilsin, anti—faşist ve anti—sömürgeci savaşın sahne olacağı çatışma ortamında onlar, devlet iktidarını elinde bulunduran büyük burjuvazinin yanında yer alacak, reformist güçlerin şimdiden soyunduğu "kültürel üzerliğe" bile yanaşmayacaklardır. (Ulusal kurtuluş savaşının yükseleceği aşamalarda Saddam'vari otonomiler hariç tabii..) Ama bütün bunlara rağmen, finans kapitalin yoğunlaşan baskı ve terörü altında burjuvazinin bu kesiminde —belirleyici bir ölçekte olmasa bile— muhtemel ayrışmaları gözardı etmek doğru değildir. En azından finans kapitalin (mali sermayenin) baskısından en çok etkilenen, ufalan, iflase giden kesimlerin kazanılması ve diğer kesimlerin tarafsızlaştırılması doğrultusunda esnek bir politika gütmek, bu yolda çaba harcamak gerekir. Ancak bu esneklik ve çaba adına anti—faşist savaşın, tekelin egemenliğine, emperyalizme ve Kürt ulusu üzerindeki sömürgeci boyunduruğa yönelen hedeflerinden ödün verilemez, bu hedeflerin yozlaştırılmasına, özünden soyutlanarak soysuzlaştırılmasına müsaade edilemez. Çünkü bu, en başta işçi sınıfının, Kürdistan halkının ve nesnel konumu itibarıyla emperyalizme, tekelin egemenliğine ve faşizme karşı olan küçük burjuvazinin küçümsenmeyecek bir kesiminin demokratik talepleriyle çelişir. Ve bu konuda verilecek her ödün, Kürdistan ve Türkiye halklarının, faşizme ve sömürgecilığe karşı savaşta güçlerini birleştirmelerini baskı altına almayı, halk güçlerinin gelişen eylemini saptırmayı ya da zayıflatmayı hedefleyen reformizme çanak tutmaktan başka bir anlam taşımaz.

Görüldüğü gibi ülkelerimiz koşullarında faşizme karşı mücadeleyi, salt faşist milis güçlerine veya şu ya da bu burjuva partisine karşı savaşla özdeşleştirmenin olanağı yoktur. Faşizme karşı savaş, devletin gerici, sömürgeci ve soven karakterine yönelmek zorundadır. Bu, bir zorlama değil, işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer çalışanların finans kapitalin açık terörist diktatörlüğüne karşı geliştirdikleri demokrasi mücadelesi karşısında —finans kapitalin çıkarları doğrultusunda yeniden düzenlenen ilişkilere rağmen— burjuvazinin değişik kesimlerinin yukarıda belirlediğimiz konumları alacaklarından ve devletin gerici—sömürgeci karakterinden kaynak-

lanıyor.

Türkiye, ne bir İspanya vane de bir Yunanistan'dır. Burjuva güçler arasında duyulan çatlak seslere bakarak "faşizmin çözüldüğü" ya da "çözölmeye başladığı" kehanetinde bulunmak ve giderek burjuva demokrasisine soyunmak, ya Türkiye ve Kürdistan halklarının faşizme ve sömürgecilığe yönelen eylemini bilinçli olarak saptırmak ya da en azından sömürgeci—faşist Türk devletinin sınıfsal ve siyasal gerçekliğini kavramaktır. Zira faşizm çözölmüyor, sadece özlediği anlamda kurumlaşmıyor. Dolayısıyla saldırganlaşıyor. Derinleşen ekonomik bunalım, Özal'ın ekonomik programını eskitmekle kalmıyor, ardı arkası kesilmeyen siyasal bunalımlara, sıkandıllara ve rezaletlere dönüştürüyor. İşçi ve emekçilerin ve bu arada Kürdistan halkının artan öfkesi ciddi toplumsal patlamalar için kaynak oluşturuyor. Ve bu, finans kapitalin saldırganlık eğilimini pekiştiriyor. Onu, vahşetin yoğunlaştırılması eşliğinde muhtemel "gömlek değişikliği" ile devlet iktidarını korumaya zorluyor. Açıktrki, bu gidis, yaratacağı ağır tahribatlara rağmen faşizmin kaçınılmaz sonunu yakınlaştıracaktır.

Diğer yandan gerici mali sermayenin bu hırçınlığı ve "vurdum duymazlığı", burjuvazinin diğer kesimlerini tedirgin ediyor. Başlıca SODEP ve DYP'nin icazetli muhalefetinde somutlaşan bu tedirginliğin bir amacı, devletin finans kapitalist azınlığın çıkarları doğrultusunda ekonomiyi müdahalesini kısmende olsa engellemek; ikincisi ise, kaçınılmaz sonuna her gün bir adım dahayaklaşan "son Türk devleti"ni parçalanmaktan korumak, burjuvaziye tehdit eden kitlelerin hoşnutsuzluğunu, kin ve nefretini burjuva kanallara akıtarak boğmak, muhtemel patlamaları engellemek ve sömürgeci devlet tekelci kapitalizminin ömrünü uzatmaktır. Bu, uzak da olsa ikinci bir olasılıktır. Ve reformist güçlerin "faşizmi yıkacağız" çığıllarıyla soyunduğu iktidar modeli de budur. Ancak Türkiye ve Kürdistan koşullarında SODEP ve DYP'li bir iktidar da, reformist beklentilerin tersine İspanya ve Yunanistan'daki gibi bir burjuva demokrasisi olmayacak, 12 Eylül'ün ön günlerinde yaşanan "burjuva demokrasisi"nden çok daha güdük, çok daha soven ve baskıcı bir diktatörlük olacaktır. Böyle bir iktidar, vadettiği bazı "reformları" da yapmak zorunda kalabilir. Fakat unutulmamalı ki, muhtemel "reformlar" ve özellikle reform vadeleri Lenin'in belirttiği gibi, "başta halkın kaynaşmasını bastırmayı ve devrimci sınıfın eylemini durdurmayı ya da hiç değilse zayıflatmayı" amaçlayacaktır. Yine böyle bir iktidar, kitlelerden soyutlamak istediği demokrasi güçlerine karşı acımasız bir saldırıya geçmekte hiçte gecikmeyecektir. Örnekleme uygun düşerse, bu iktidar, "liberalleşme" maskesi altında özü itibarıyla salazarist politikanın izleyicisi olan Marcelo Caetano'nun Portekiz'deki iktidarının bir benzeri olmanın başka birşey olmayacaktır.

Bu bakımdan "ülke" somutunda faşizme karşı savaşım perspektiflerinin doğru kavranabilmesi can alıcı bir öneme sahiptir. Ve bu, faşist devletin sınıfsal dokusu ve sö-

mürgeci karakteri ile açık bir çatışma içinde bulunan işçi sınıfı ve Kürdistan halkının durumunu, Kürdistan ve Türkiye devrimlerinin ortak paydalarını ve tekellerin anti—demokratik ayrıcalıklarından, ekonomik baskı ve terörden ciddi ölçülerde rahatsız olan, ıstırapçıken diğer toplum kesimlerinin sınıfsal ve siyasal yapılarını, taşıdıkları anti—faşist potansiyeli ve örgütlülük düzeylerini irdelemeyi gerektirir.

Özlice belirtmek gerekirse, işçi sınıfı ve Kürdistan ulusal demokratik güçleri, hatta ağırlıklı olarak Kürdistan halkı faşizme karşı savaşta belirleyici ve en direngen temel güçlerdir. Ayrıca ulusal demokratik mücadelenin anti—faşist savaşla birleşik bir dalga halinde sömürgeci—faşist devlet çarkına yöneltilmesi her iki halkın ortak çıkarlarının bir gereği ve başarının temel bir koşuludur. Ancak bu güçlerin mücadele birliği, herşeyden önce ulusal ve sosyal devrimin asgari ortak bileşenlerinin ön plana çıkarılmasını, diğer bir deyişle faşizme ve sömürgecilığe karşı savaşın temel demokratik taleplerinin biçimlendireceği iktidar yönelimini netleştirmeyi gerektirir. Bunun yanı sıra anti—faşist ve anti—sömürgeci savaşın iktidar perspektiflerinin, Türkiye işçi sınıfının anti—faşist savaşta en yakın bağlaştığı olan Türk küçük burjuvazisinin (yoksul ve orta köylülük, gençlik, aydınlar, esnaf, zanaatkar, küçük işletmeciler, memur ve anti—faşist subaylar) nesnel çıkarlarını koruması, faşizme ve sömürgecilığe, emperyalizme ve tekellerin egemenliğine karşı savaşın saflarına kazanılabilecek burjuva kesimlerin kazanılması, kazanılmayacak kesimlerin tarafsızlaştırılması doğrultusunda zamani çaba harcanmasını dışlamaması gerekir.

Bu ise, faşizme karşı savaşta Türkiye ve Kürdistan halklarının —ortak mücadeleleri halinde— gerçek demokratik iktidarı olan demokratik halk iktidarına (ki bu, proleterya diktatörlüğüne geçişin özgün bir biçimidir) giden yolda, daha geniş toplum kesimlerinin çıkarlarını koruyacak, faşizmden zarar gören sınıf ve katmanların nesnel taleplerine yanıt verebilecek demokratik bir iktidar seçeneğinin hedeflenmesini gerektirir. İşte ülkelerimiz koşullarında bu demokratik seçenek: demokratik halk devrimidir. Faşist çarkı dağıtacak, Kürt ulusu üzerindeki sömürgeci boyunduruğa son verecek, tekellerin ekonomi üzerindeki egemenliğini kıracak ve bugün işçi, emekçilere çekirtilen ekonomik bunalımın ceremesini onlara çektirecek, emperyalizmle, IMF ve NATO'yla ilişkilere son verecek ve toprak devrimini hedefleyecek demokratik halk devriminin bu ana yönelimleri, bizce, aynı zamanda Türkiye ve Kürdistan'lı devrimci—demokratik ve anti—faşist güçlerin —birleşik halk cephesinin örülmesine de

temel oluşturabilecek — demokratik birlik zemini için baz alınabilir, alınmalıdır. Demokratik halk devrimi program hedefleri, faşizme karşı savaşın çeşitli evrelerinde ön plana çıkabilecek şu ya da bu konu üzerindeki mücadelenin yoğunlaştırılmasını, reformist güçlerle, "liberal" burjuvazinin şu ya da bu kesimiyle belli demokratik talepler etrafında geçici eylem ve işbirlikle-

rini dışlamaz. Fakat açıktır ki bu, "acil talepler" maskesi altında burjuva kuyrukçuluğunu meşrulaştırmaya çalışan program ve anlayışları, demokratik halk devriminin ana yönelimlerini gözardı etmeyi yadsır. Zira daha önce de belirttiğimiz gibi, faşist çarkın dağıtılması, Kürdistan halkı üzerindeki sömürgeci boyunduruğa son verilmesi zaten işçi sınıfı, Kürdistan halkı ve diğer çalışanlar için acil taleplerdir.

Finans kapitalist azınlığın yoğunlaştırdığı faşist devlet terörüne ya da olası bir "liberal" (!) burjuva diktatörlüğü alternatifine karşı demokratik halk devriminin kitlelere hedef gösterilmesine ve anti—faşist mücadelenin buna bağımlı kılınmasına, en başta reformist güçler karşı çıkacak ve şunu söyleyeceklerdir: "Sınıf örgütleri ciddi darbeler yedi. Sol güçler dağıldı. İşçi sınıfının büyük bir kesimi kazanılmış değil. Küçük burjuvazi önemli ölçüde şovenizmin etkisi altındadır. Bu bakımdan burjuvazinin belli kesimlerini, en azından ulusal burjuvaziyi ürkütmemek gerekir." Bu benzeri incilerin altında yatan gerçeklerin herkes farkındadır artık. Amaç burjuva kuyrukçuluğunu meşrulaştırmaktır. Zira yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı —türkiye'de— ulusal ve yurtsever nitelikte bir burjuva sınıfı yoktur. Kaldı ki, bir an için böyle bir sınıfın var olduğunu kabul etsen bile (!), demokratik halk devrimi program hedefleri onun nesnel çıkarlarıyla çelişmiyor. İşçi sınıfının önemli ölçüde örgütsüz, solun dağılık ve önemli bir toplumsal kesimi oluşturan küçük burjuvazinin belirli ölçülerde şovenizmin etkisinde bulunması ise doğrudur. Ancak genel devrimci ve anti faşist, anti—sömürgeci hareketin bu ve benzeri zaafı, faşizme, sömürgecilığe, emperyalizme ve tekellerin egemenliğine karşı gelişen mücadelenin burjuvazinin icazetli muhalefetine peşkes çekilmesine gerekçe yapılamaz. Tam tersine bu durum, işçi sınıfının, Türkiye ve Kürdistan devrimci hareketinin önüne, savaşarak sömürgeci—faşist çarkı dağıtabilecek örgütlenmelerin yaratılması görevini koyar. Ve ancak bu tarihsel görevlerin üstesinden gelinebildiği ölçüde küçük burjuvazinin şovenizmin etkisinden kurtarılması, kazanılması sağlanabilir. Aksi takdirde burjuva tabuların etkisi ve tımandırılan şovenizmle ikili "sınıf" karakterine sahip olan küçük burjuvazinin sözkonusu kesimi karşı devrim güçlerinin yedek gücü olmaya devam edecektir.

Faşizme karşı savaşta diğer sektör bir yaklaşım da, demokratik halk iktidarının alternatif hedef olarak gösterilmesidir. Demokratik halk iktidarının Türkiye ve Kürdistan devrimlerinin ortak iktidar hedefi olması gerektiği doğrudur. Ancak faşizme ve sömürgecilığe karşı savaşta böyle bir iktidar hedefiyle ortaya çıkmak daha işin başındayken kazanılabilecek bazı güçleri (örneğin çıkarları kapitalizmle çelişmeyen burjuva ve küçük burjuva bazı kesimleri) karşıya almak demektir. Zira demokratik halk iktidarı, devrimci—demokratik muhtevalı demokratik halk devriminin tersine anti—kapitalist bir öze sahiptir. Ve onun bu özelliği derinleşerek

sosyalist devrimle tamamlanır. Oysa demokratik halk devrimi, ağırlıklı olarak anti—tekelci bir öze sahiptir. Onun anti—kapitalist yönelimleri iktidarın sınıf güçleri arasındaki dengeye bağlı olarak tedrici olarak gelişebilir ya da törpülenebilir. Elbette ki, böyle bir süreçte devrimci güçlerin görevi, devrimin kesintisiz olarak sürdürülmesi olacaktır.

İşçi sınıfının savaşçı birliği, değişik türden birliklerin geliştirilmesinde katalizator işlevi görebilir

Bugüne dek güç birlikleri, cephele biçiminde kamuoyuna yansıyan demokratik birlik "adım"larının başarısızlıkla sonuçlanmasında, bu değerlendirmemizin bütünlüğü içinde belirlenen nedenlerin yanı sıra işçi sınıfı siyasal hareketinin bölünmüş olmasının da payı büyüktür. Bu, hem Kürdistan'da ulusal demokratik güçlerin, hemde Türkiye'de anti—faşist, anti—emperyalist güçlerin demokratik birlik hedeflerinde birleştirilmelerinde ve de ulusal ve sosyal mücadelenin ortak nirengi noktalarının ön plana çıkarılarak düşmana öldürücü darbenin vurulmasında önemli olumsuz bir etkidir. Faşizme ve sömürgecilığe karşı yürütülen savaşın küçümsememesi gereken bir zaafıdır.

Bazıları kendilerini işçi sınıfı hareketinin "biricik" temsilcisi ilan etseler de, Kürdistan ve Türkiye gerçeğinde işçi sınıfının siyasal hareketi bölünmüştür. Faşizm karşısında ön emli bir sınıvdan geçen Kürdistan'lı ve Türkiye'li "sınıf" örgütlerinin ezici bir çoğunluğunun açığa çıkan ideolojik, politik ve örgütsel kofluğu, örgüt ve mücadele biçimlerinin hayatın canlı pratiğince büyük ölçüde mahkûm edilmesi, bu gerçeği tartışmasız bir şekilde doğruluyor. Dolayısıyla işçi sınıfı hareketinin siyasal birliği sorunu, çözüm bekleyen bir görev olarak kendisini dayatıyor.

Ancak bu tarihsel gerçeklikten hareketle siyasal birlik sorununu, güç birlikleri ve cephelerin önüne koymanın nesnel koşulları yoktur. Tek tek örgütlerin iç hesaplaşması biçiminde kendisini dışı vuran ayrışmalar hala yer yer devam ediyor. Önümüzdeki dönemde bu ayrışmalar, ağırlıklı olarak örgütler arası mücadelede sağ ve "sol" oportünizm karşı yeni saflaşmalara yerini bırakacaktır. Bu hesaplaşma süreci, aynı zamanda devrimci örgütleri de birbirlerine yakınlaştıracaktır. Bu durum, siyasal birlik sürecini olumlu yönde etkilese bile, bir başına yeterli değildir. Çünkü siyasal birlik, çıkarıcı, fırsatçı amaçlar üzerinde ikame edilemez, örgütlerin aritmetik toplamına eşitlenemez. Tersine, öncelikle devrimci örgütler arası ayrılıkların nedenlerini geçmiş doğru bir değerlendirme içinde gereklidir. Ve siyasal birliğin önemli bir koşuludur.

Diğer yandan siyasal birlik, herşeyden önce ideolojik bir birliktir. Ideolojik birlik, asgari koşullarda temel teorik tezlerin, örgüt ve mücadele anlayışlarının tartışılmasını, karşılıklı görüş alışverişinin özümsemesini, örgütlerin birbirlerinin gelişkin yönlerinden yararlanmalarını, ayrılıkların giderilmesinde işçi sınıfı bilimi ve onun evrensel değeri olan deneyim-

lerinden yaratıcı bir şekilde yararlanmayı öngören bir süreci kapsar. Açık ki, böyle bir süreci başlatmanın temel prensipleri üzerinde anlaşılan örgütlerin, birlik sürecinde görülen programatik yakınlaşmalara paralel olarak pratik siyasal eylemin ortaklaşa yürütülmesine, onun örgütlen-dirilmesine de katılmaları, taban örgütleri-ni buna hazırlamaları gerekiyor.

Bu bakımdan siyasal birlik, tüm yakıcılığına rağmen bu günden yarına ya da kısa bir sürede üstesinden gelinebilecek bir sorun değildir. Dolayısıyla bir bütün olarak devrimci hareket, bir yandan faşizme ve sömürgecilğe karşı savaşım süreci içinde işçi sınıfının —ülke esası temelinde— siyasal birliğini sağlamak; diğer yandan güç birliği ve cephe sorununu, bu itici silahtan (işçisınıfının siyasal birliğinden) yoksun olmanın yarattığı zaafı da göğüsleyerek çözümlenmek zorundadır. Bizce doğru olan, anti—faşist ve anti—sömürgeci güçlerinin geniş eylem birliklerinin ve giderek cephelerin ön plana çıkarılması, siyasal birlik çalışmalarının buna uyumlu kılınmasıdır. Zira işçi sınıfının savaşçı birliğinin bugün için sağlanamayışından kaynaklanan zaafı, “birlik” sürecini köstekleyen sakat ve yanlış anlayışların devrimci kararlılık, özveri ve esneklikle aşılması için bir neden yoktur.

Kürdistan işçi sınıfı ve yoksul köylülüğünün savaşkan öncü müfrezesini yeni bir zeminde yaratmayı önüne hedef olarak koyan ve bu hedefe doğru kararlı adımlarla ilerleyen PSKT—Roja Welat, bu konuda iki yönlü bir görevle karşı karşıyadır: I—TKSP'nin leninist birliğini sağlamak. Ki PSKT—Roja Welat, bu yolda önemli bir mesafe katetmiştir. TKSP'nin geçirmekte olduğu depreyonlar, girdiği ideolojik—politik bataklık bir başına bunu gösterir yeterlidir. Ancak görev henüz bitmemiştir. II— PSKT—Roja Welat, Kürdistan'da kendisi dışında da, bazı zaaf ve eksikliklerine rağmen işçi sınıfı ideolojisine ve ülkemizin özgüline uygun mücadele anlayışına yatkın örgüt ve grup eğilimi gösteren yapılanmaların bulunduğu kanısındadır. Ve PSKT—Roja Welat olarak, sözkonusu yapılanmalarla ideolojik birlik sürecini başlatmak için aşağıdaki konular üzerinde asgari görüş birliğine varmayı zorunlu görüyoruz.

— Geçmişin doğru bir değerlendirmesinin zorunluluğunu benimsemek.

— Örgütlerarası hesaplaşma sürecinde (Böyle bir süreçten sözlememiz ilk anda kulağa hoş gelmeseyse bile, bir gerçektir. Örgütlerarası arenada akıl almaz ayak oyunlarına sahne olan bir “mücadele” sözkonusudur.) oportünizme ve tasfiyeciliğe karşı devrimci tavır geliştirilmesi prensibinde anlaşmak.

— Grup eğilimi gösteren yapılanmaların kendi konumlarını dürüstçe değerlendirmeleri; kendilerini örgüt olarak görenlerin, örgüt olmanın asgari ölçütlerine sahip olup olmadıklarının tesbiti.

— Siyasal birlik çalışmalarının, en geniş anti—faşist ve anti—sömürgeci demokratik birliklerin önüne engel olarak konulmaması, onlara zarar vermemesine özen gösterilmesi,

— Ideolojik birlik sürecinin kadrolara ve kitlelere açık tutulmasının prensip olarak benimsenmesi..

Güç birlikleri ve cephele sağ oportünizme ve sekterliğe karşı mücadele içinde oluşacaktır

“Birlik” yolunda atılan “adım”ların başlangıç ve sonuç itibarıyla yaşattığı deneyimler, Kürdistan ve Türkiye halklarının faşizme ve sömürgecilğe karşı savaşta en geniş güçlerin birliğinden yana olmalarının bir başına birlik sürecine ivme kazandırmaya yeterli olmadığını gösterdi. Hatta sözkonusu “birlikler”, halk güçlerinin yakıcı istemlerine rağmen bu süreci olumsuz yönde etkiledi, onun karşısına engeller dikti. Bu gerçeği, bu değerlendirmemizde değişik yönleriyle tartıştık. Asıl sorun, yaşanan deneyimlerin kapsamlı bir irdelemesini içeren bu tartışmalarımızdan çıkardığımız sonuçlarla tıkanan birlik sürecine yeni perspektifler getirmektir.

Konuya bu açıdan bakıldığında, güç birliği ve cephe sorununda başarının birincil koşulu, **demokratik birlik zemininin** Kürdistan ve Türkiye devrimlerinin asgari müştereklerine uyarlanmasıdır. Bu, hem sömürülen ve sömürülen ülke devrimlerinin izleyebileceği farklı seyirlerden kaynaklanan bir zorunluluk, hemde faşizme ve sömürgecilğe karşı şu ya da bu biçimde yaşanan **heterojen güçlerin** asgari demokratik hedeflere birleştirilebilmelerinin bir gereğidir. İşte anti—faşist ve anti—sömürgeci cephelerin bileşkesi niteliğinde olan **birleşik halk cephesinin** gerekliliği de bu ihtiyaçtan kaynaklanıyor. Bu nedenle, Kürdistan ulusal demokratik güçlerinin Türkiye anti—faşist güçlerine önerebileceği demokratik birlik zemininin, birleşik halk cephesinin inşasında da baz alınması gerektiği kanısındayız.

Ancak faşizme ve sömürgecilğe karşı savaşta demokratik birlik zemininin doğru tesbiti de kalıcı güçbirlikleri ve cephe sorununun kotarılması için yalnızca yeterli değildir. Herşeyden önce “birlik” yolunda atılacak adımların temel mücadele alanına yönelik olması, Avrupa metropollerinden yakılan ağıtları aşması gerekir. İkincisi, “birlik” adına yola çıkan ve fakat en geniş anti—faşist ve anti—sömürgeci birliklere karşı işleyen sağ oportünist, reformist eğilimlerin mahkûm edilmesi, meşru olmayan tasfiyecilik ve kof blokların birlik sürecini tıkanan birer engel olmaktan çıkarılması; diğer taraftan değişik sınıf ve tabakaları faşizme ve sömürgecilğe karşı mücadelelerini küçümseyen, hatta bazen kendilerini cephe yerine koyan sekterliklerin törpülenmesi gerekir.

Fakat birlik sürecinin dayattığı bu temel görevlerin üstesinden gelinmesi sanıldığı kadar kolay olmayacaktır. Tersine, faşizme ve sömürgecilğe karşı yürütülen savaşın yanı sıra reformizmle, tasfiyecilikle ve sekterizmle cebeleşilerek birlik sürecine ivme kazandırılabilir, yaratılan engeller ilkel, kararlı ve esnek bir politikayla bertaraf edilerek en geniş anti—faşist, anti—sömürgeci birliklerin yolu açılabilir.. Bu bakımdan görev, demokratik birlik

zeminini ve böyle bir zeminde işbirliği olanakları bulunan, bu zemine kazanılabilen en geniş kesimlerin güç ve cephe birliğine karşı işleyen tasfiyecilik, bölücü, pazarlıkçı, dar grupçu ve sekter anlayışları hedefleyen mücadelenin ilkelerini bilince çıkarmak, bunları istikrarlı pratik adımlarla geliştirmektir. Sorunu daha da somutlaştırırsak:

— Yukarıda belirttiğimiz nedenlerden dolayı faşist—sömürgeci çarkın dağıtılması, onun yerine demokrasi güçlerinin iktidarının kurulması, ülkelerimiz somutunda **demokratik halk devrimi** sorunudur. Bu, bir yandan en geniş anti—faşist ve anti sömürgeci güçlerin nesnel istemlerinin ortak paydalarıyla çakışabilen **demokratik birlik zemininin** eklenmesi oluşturacak, diğer yandan da Kürdistan ve Türkiye halklarının ortak savaşımının iktidar hedefi olan **demokratik halk iktidarı**na giden yolu açacaktır. Açık ki, Kürdistan ve Türkiye devrimlerinin gereksinimlerinden doğan ayrı cephelerin oluşmasına engel değildir. Ve olmamalıdır.

— Faşizmin ve sömürgeciliğin ağır ekonomik—siyasal terörü altında yaşanan 4 yıllık zaman süreci içinde ortaya çıkan “birlikler” (güçbirlikleri, cephele), değerlendirmemizin bütünlüğü içinde belirttiğimiz nedenlerden dolayı demokratik zeminde ortaya çıkmamış ve toparlayıcı olamamıştır. Genellikle Avrupa'ya özgü kof bloklar olmaktan öteye gidemeyen sözkonusu “birlikler”, son tahlilde kitlelerin birlik eğilimini istismara çanak tutmuş ya da ona hizmet etmiştir. Bu bakımdan en geniş anti—faşist ve anti—sömürgeci birliklerin kotarılması, bu odaklara ve bunlara belik eden anlayışlara karşı ilkel, kararlı ve fakat duygusallığa yer vermeyen bir mücadeleyi gerektiriyor.

— En geniş anti—faşist ve anti—sömürgeci birlikler için mücadele, örgüt içi ve giderek örgütlerarası bir nitelik kazanan hesaplaşma zemininde sürüyor. Ve yaşanan deneyimler, birlik platformlarının, örgüt içi ve örgütlerarası hesaplaşmalar karşısında acımasız biçimde bir baskı unsuru olarak kullanılmak istendiğini gösteriyor. Oysa sözkonusu platformları, sol güçler yelpazesinde görülen sımsal ve siyasal ayrışmalara alet etmek sorumsuzluğundan büyüğüdür. Faşizme ve sömürgecilğe karşı savaşta en geniş güçlerin birliği politikasının bağlayıcı ve belirleyici yönü, güç birlikleri ve cephe sorununu hedefleyen birlik platformunun ilkeleridir. Bu ilkeleri benimseyen ya da benimsemesi olanaklı olan her örgüte sözkonusu birlik zemini ya da platformu açık tutulmalıdır. Artı, platformun ana yönelimlerinden ödün verilmeyen kazanılması gereken güçlerin kazanılması için esnek bir çaba harcanmalıdır. Eğer böylesi zeminlerde örgüt olmanın asgari kriterlerinin tesbiti gerekliyse, bizce bunlar, demokratik birlik zemininde geliştirilecek savaşımın hedeflerini benimsemek, merkezi bir yapıya sahip olmak ve sürekli bir politika üretilebilmektir. Zira böylesi platformlarda siyasal tercihlere yer yoktur. Siyasal tercihlerle demokratik birlik zeminini ve eylem platformlarını tekelleri altına almak

Afganistan devriminin 6. yıldönümü nedeniyle, bir arkadaşın Roja Welat için yaptığı incelemeyi okurlarımıza sunuyoruz.

R. Welat Redaksiyonu

Afganistan devriminin ana hatları

IV

Bütün bu yapılanların yanı sıra, ABD, Afganistan'a doğrudan müdahale etmek için, çeşitli provakasyon ve entrikalara girişmekten de geri kalmadı. CIA, bizzat ABD'nin Afganistan Büyükelçisini öldürerek, Washington ile Kabil arasındaki ilişkilerin kopmasını, iki ülke arasında büyük bir gerginliğin doğmasını planlamıştı. ABD Büyükelçisi, böyle bir amaç için CIA tarafından seçilmiş bir kurbandı. Ki bunun böyle olduğu kesindi. CIA saflarından ayrılan bir ajan, ABD'nin Afganistan Büyükelçisinin planlanarak öldürüldüğünü açıkladı. Bu açıklama, olayı tahmin ya da ihtimallerden çıkarıp, olaya kesinlik ve resmîlik kazandırdı.

Yine bu konuda ABD ile Çin yönetimleri arasında işbirliğinin yapıldığı, Pakistan'ın ise, bu iki devlet tarafından bir oyuncak olarak kullanıldığını gösteren kanıtlar bulunmaktadır.

İNSAN HAKLARI ve İSLAMİYET ADINA UYGULANAN VAHŞET

Amerika hesabına çalışan ve Afganistan'ın Gazni bölgesinde kendi yurttaşlarını katletmekten sanık Abdullah, 20'li Amerikan tüfeğiyle yakalanan yargılandı. Sorgusu sırasında kendisinin iki görevi olduğunu belirtiyordu: Birincisi, evleri, ekinleri ve okulları yakmak. İkincisi, Afganistan yönetimine karşı savaşmayan, onları destekleyen ya da yardım edenleri öldürmekti. Abdullah, halk arasında yaygınlaştırdıkları propagandanın esas olarak dine dayandığını belirtiyor ve bu amaçla, özellikle cahil köylüler arasında çalıştıklarını, yeni hükümetin din düşmanı olduğu, camileri yıkacakları, bütün din adamlarını hapse atacakları şeklinde propaganda yaptıklarını söylüyordu. Abdullah ne amaçla ve nasıl yetiştirildiğini ise şöyle açıklıyordu: "Amerika ve Çin uzmanları tarafından eğitildim. Kampımızda bizi onlar yetiştirdiler. Ne yapacağımızı, nasıl çalışacağımızı öğretiler, para ve silah vererek bizi Afganistan'a gönderdiler."

Nitekim, Literaturnaya Gazeta muhabiri Iona Andronov'un 16 Ocak 1980'de New York'ta Beşir Zahriya ile yaptığı reportajda "Milli Kurtuluş Cephesi" liderine şöyle bir soru yöneltmişti:

Afganistan'daki adamlarımız New York Times gazetesinin muhabirini çağırarak ona öldürdükleri 18 yurttaşın cesetlerini göstermişler. Yine sizin taraftarlarınız, köy öğretmenlerini öldürmek için insan avına çıktıklarını, çünkü öğretmenlerin sadece çocuklara değil, köylü kadınlara da okuma yazma öğrettiklerini bildirmişler. İnsanları öldürmeden önce, ellerini, kollarını ve ayaklarını kestiklerini ya da canlı canlı derilerini yuzdüklerini söylemişler. Bütün bunlar doğrumu?

— "Evethiç tutsakalmıyoruz." diye yanıtıyor Zahriya. "Bize bağlı olmayan bütün öğretmenleri öldürüyoruz. Ve hiç kimseye, hiç bir acıma göstermiyoruz."

SİLAHLAR NEREDEN GELİYOR

Afganistan Demokratik Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Şah Muhammed Dost 5 Ocak 1980'de yaptığı açıklamada şöyle diyordu: Pakistan'ın Afganistan sınırına yakın bölgeleri silahlı karşı—devrimci eşkiyalar için eğitim alanları olarak kullanılmaktadır. Askeri birliklerimiz defalarca ve çok miktarda Amerikan, İngiliz ve Çin yapısı silahlara ele geçirmişlerdir. Haydutlar bu silahları dün olduğu gibi, bugün de devrimci aktivistlere ya da sivillere öldürmek için kullanmaktadırlar.

Artık hiç kimsenin ret edemeyeceği bir gerçek ise, ABD ve Çin yönetimlerinin Afgan karşı devrimcilerine kendi silah depolarını açtıkları sorunudur. Bu silahlar kanlı katillere ve haydutlara daha fazla mahsum insanların kanına girmek için emperyalistler ve Pekin'li maocular tarafından veriliyor. Yine ele geçen silahlar arasında, Pakistan'da küçük

silah imalathanelerinde yapılmış bazı ilkel ya da eski model silahlara rastlamaktadır.

PEKİN HEGEMONYACILARININ ASYA'DAKİ GAYRETLERİ ve AFGANİSTAN SORUNU

Pekin yönetimi öteden beri Asya'da yayılma siyaseti yürütüyor. Coğrafya atlaslarında ve çeşitli kitaplarda Sovyetler Birliği'nin Orta Asya'daki topraklarının geniş bir kesimini, Viyetnam, Moğolistan gibi komşu ülkelerin sınır bölgelerini kendi sınırları içinde gösteriyor ve yayılma siyasetini gizlemiyor. Pekin yöneticileri bu yayılma politikasını, Xin Jianshi isimli bir gazetede şöyle teorileştiriyorlar: Yayılma saldırı demek değildir. Kudretli bir ulusun ya da devletin topraklarını genişletmek istemesi çağımızda sosyal gelişmenin yasaları gereğidir.

Çin hegemonyacıları, Moğolistan'ın tamamını, Hindistan'ın 130 bin kilometre karelik bölümünü, Burma'nın 70 bin kilometre karelik kesimini ve ayrıca Viyetnam, Laos, Kampuçya, Tayland ve Malezya topraklarının önemli bölümleri üzerinde hak iddiasında bulunuyor ve bu kesimleri kendi topraklarına katmak için yayılmacı amaçlar peşinde koşuyorlar. Pekin yönetiminin koşullarına yönelik saldırı eylemlerinin asıl kaynağı da burada yatıyor. Pekin yönetiminin, Viyetnam ve Hindistan'a yönelik istilacı saldırıları bunu kanıtlar yeterlidir. Çin'in Afganistan devrimini boğazlama girişimlerinin asıl nedeni de bu ve benzeri yayılmacı emellerdir. Pekin Yönetimi, bu saldırgan politikasıyla, Afganistan'ı yeni bir Kamboçya'ya dönüştürmek niyetindeydi. Onun bu emelleri, onu ABD ile elele vererek devrim ve demokrasi güçleri karşısında ortak saf tutmaya kadar götürmüştür. Dolayısıyla Çin yönetimi, sakız gibi ağzında çiğnediği sözlererağmen başka ülkelerin içişlerine karışmama ilkesini

bizzat kendisi, Afganlı gericiilere yaptığı silah ve teçhizat yardımlarıyla çiğnemiştir.

KARŞI-DEVİRİMİN YERLİ BİLEŞENİ

Emperyalistler ve Pekin'li yayılmacılar, Afganistan devriminin kazanımlarını hedefleyen saldırılarında yerel gericilikten yararlanıyorlar. Yerel gericilik, Afganistan karşı devriminin temel bileşenlerinden birini oluşturuyor. Ve emperyalist saldırı ve komplolar biçiminde somutlaşan dış olguyu tamamlıyor.

Emperyalistlerin aktif desteğinde meşru Afganistan yönetimine karşı harekete geçen güçlerin başında, feodaller, devrik eğemen sınıflar ve bir takım gerici dinadamları geliyor. Devrimin ilk günlerinde sesiz bir bekleyiş içinde olan bu güçler, devrimci yönetimin cehaletine, batıl inançlara karşı verdiği demokratik mücadeleyi seyretmekle kaldılar. Ancak bu sesizliği fazla sürmedi. Demokratik toprak reformu uygulanmasıyla cümle gericiler harekete geçtiler. Çünkü toplumun ezici çoğunluğunun amansız biçimde sömürsüne dayanan saltanatları yıkılmış oluyordu. Büyük toprak ve mera sahiplerinin imtiyazları ellerinden alınıyordu. Ekilebilir topraklar, köylülere dağıtılmaya başlandı. Otlaklar kamu malı ilan ediliyordu.

Devrikeğemen sınıflar bunun üzerine ilk kez köylülere yönelik saldırı ve tahribatlara giriştiler. Toprak reformuyla köylülere dağıtılan topraklarda üretilen ürünleri yakıyorlar, ADHP üyelerine tarım teknisyenlerine, öğretmenlere, doktorlara saldırıyorlardı. Yurtseverlere, halka yönelik bu iğrenç saldırı durmadı. Tersine sistemli bir şekilde geliştirildi. Artık Afganistan devriminin kazanımlarını korumak ve geliştirmek isteyen herkes sözkonusu gerici ve komplo ve saldırıların hedefiydi. Bu iğrenç saldırılar, emperyalistler, dış ve iç gerici güçlerin ortak planlarının ürünüydü. Fakat fiili uygulayıcıları devrik eğemen sınıfların önde gelen kişileri idi.

Devam edecek

Kürdistan halkının kanına susayan faşist Türk devleti, Kürt ve Kürdistan adına ne varsa yok etmek istiyor. O, Türkiye'nin "sınırları" içinde, sömürgeleştirilen ülkesinde yaşayan 12 milyon nüfuslu Kürt halkını imhaya yönelik saldırılarıyla kalmıyor, Kürdistan'ın diğer parçalarında, hatta kıtalar ötesinde Kürt ulusal demokratik mücadelesini boğazlamak, Kürt dili, kültürü ve tarihinin geliştirilmesine katkıda bulunabilecek en ufak gelişmeleri bile baskı altına almaya yöneliyor. İsveç'in Stockholm kentinde açılan bir Kürt Çocuk Yuvası nedeniyle harekete geçmeyi ihmal etmeyen Türk devleti, sömürgeci, ırkçı yüzünü bir kere daha gösterdi. Kürdistanlı ve Türkiyeli demokratik kuruluşlar, İsveç makamları nezdinde yapılan kafatasçı girişimleri protesto etti. Olaya İsveç basınının dâğıniş yer verildi. Svenska Dagbladet gazetesinde çıkan olaya ilişkin yorumu ve demokratik kuruluşların faşist Türk devletinin kafatasçı girişimini protesto eden bildiriği okurlarımıza sunuyoruz.

Roja Welat Redaksiyonu

Ankara hükümetini rahatsız eden Tensta'daki Kürt Çocuk Yuvasının giriş kapısı.

Türkiye'de Kürt dili ve kültürü yasaktır. İsimlerini açıklamaktan çekinen Kürtler, İsveç'te daha fazla yuva açılmasını Svenska Dagbladet'ten istediler.

Entrén till daghemmet i Tensta, som väckt irritation hos regeringen i Ankara. I Turkiet är kurdiska språket och kulturen förbjudna. Anonyma kurder — ingen vågar ställa upp med namn — säger till SvD att de hoppas på fler daghem i Sverige för kurder.

“ Sadece Türkçe Konuşma zorunlu”

KÜRT ÇOCUK YUVASI TÜRKİYEYİ RAHATSIZ EDİYOR

Yaşları birkaç ay ile 7 yıl arasında olan, Stockholm'un Tensta bölgesindeki 15 çocuklu Kürt çocuk yuvası, Türk makamlarında öfke uyandırdı.

Personalin Kürtçe konuştuğu bu çocuk yuvası ile ilgili hem Ankara'daki İsveç Konsoloslugu, hem de Stockholm'daki Dışişler Bakanlığı ile görüşmeler yapıldı.

—Büyükelçi Haluk Özgül diyor ki: “Türkiye Anayasasına göre resmi dil Türkçedir. Yuva'daki çocuk, anne ve babaları Türk vatandaşlarıdır, onun için Türkçeden başka herhangi bir dil konuşmamalıdır”.

Risingeplandaki 27—29 numaralı çocuk yuvası, geçen sonbaharda bölgedeki Kürt velilerin isteği üzerine açıldı.

—“Başka çocuk yuvasının sekiz bölümünde Türkçe konuşan personel ve özel olarak iki Türk çocuk yuvası da mev-

cuttur bizde” diyor çocuk bakım ve gözetim asistanı Ulla Britt Erikson.

“ÇOCUKLAR ETKİ ALANINA ALINIYOR”

Türk makamları, Kürt çocuk yuvasını bölücülüğün bir biçimi olduğunu iddia ediyor, çocukların en küçük yaşta etki altına alındıklarını söylüyor.

Ziyaretin resmi bir protesto olmadığını Konsolos Özgül, özellikle vurgulamak istiyor.

—“Bu soruna nasıl baktığımızı iletmek için Dışişleri Bakanlığıyla görüşme yaptım.”

Dışişleri Bakanlığı basın sözcüsü Bertil Jobeus:

—“Tenstadaki bir çocuk yuvasının, hükümetin ve dışişleri bakanlığının yetki alanı olmadığına dair konsolos Özgül aydınlatıldı. Bu, belediye

özyönetimi yetki alanına girer.”

LİSEDE ANADİL

Belediyenin vesosyal bakımın yetki alanı Tenstada bir Kürt Projesi de var. Kürtçe konuşan personele sahip bu proje, göçmen ailelerce ziyaret ediliyor ve çeşitli pratik sorunların çözümünde proje yardımcı

oluyor. Stockholm'de 9 lise öğrencisi ve 80 temel öğretim öğrencisi 1981'den bu yana haftada en az iki saat anadilleri Kürtçede eğitim görüyorlar.

—“Çeşitli okullarda görev yapan 6 Kürtçe öğretmene sahibiz” diyor rektör (müdür) Sven Gullman. (Bunun dışında 59 ayrı dilde eğitim veriliyor).

DİL DÜŞÜNÜYÖR

Eğitim Bakanlığında bu olaya

benzer konuya daha önce diplomatik görüşmeye neden olduğu görülmüştür. Örneğin, Yugoslav göçmenler arasında birçok anadilde hiçbir problemle karşılaşmadan eğitim yapılıyor.

Bakanlık sekreteri Silja Strömberg: “Politikamız bu konuda oldukça açıktır. Biz, ulusal terimlerle düşünmüyoruz, aksine çocuğun günlük yaşamda ailede kullandığı dilde eğitim veriyoruz..”

Svenska Dagbladet—11 Ocak O MAR MAGNERGARD

D devamı sayfa 15'te

SINET Û ÇAND

BÎJÎ WEKHEVÎ

I

Ez heftsali bûm
 Bûm suxteyê melan
 Dehe sali bûm
 Bum hafîz qur'an
 Panzde sali bûm
 Bûm feqiyê şêxan
 Tûrik karrî hustiyê mîn
 Elbanek dan destê mîn
 Bî tev sofiyan
 Em gund û gund dîgeriyan
 Şêxê mîn rûhdînîşt
 Seraniya odan Ez rûhdînîştîm
 Şûna solan
 Şêxê mîn xweş dixwend erebi
 Nasîyat dîkîr
 Rivayet û hikayê berê
 Mîna axa û began
 Me ji xebat nedîzaniya
 Me ji jina xwe da û
 serbarê bin baran
 Bî xof û trs bûn hefsarê
 nezanan
 Me pîrs nedîkîr helal û heram
 Me dixwar malê feqîr û fiqar
 ran
 Salê mîn bû si
 Ez geriyam hemû welatê
 Muslimin
 Mîn xwendîbû hemû pirtûgê
 ji bona din
 Mîn ser xwe ra ne didit
 Ne şêx ne seyid ne alim
 Ez hatim welatê Kurdistan
 Dîgeriyam medrese û
 Mîzgeftan
 Waaz dida bî tîrkî û farîzî û
 erebî

II

Mîn bî xwe nedîzani ez kîme
 Mîn dîgot em hemû bîra ne
 Zarokên Adem û Hewa ne
 Dînya ji mîn ra bû gul û
 gulistan
 Çavên mîn nedîdit gelê
 bîndestan
 Rojêkî ez li bajarê Wanê
 Roj roja 21 ê Adarê
 Dî nav gel da
 Şênahiya Newroz û baharê
 Em hindîk mele û şêx Ber derê
 mîzgefteki rûhnîştin
 Bî zîmanê tîrkan
 Ser meselên Mele Nasîrdan
 Bî ken û kêf gotnê wi heldî-
 dan
 Mîn dit xorteki delal
 Lî xwe karîbû şal û şapîkê
 welat
 Dî ber mîzgeftê dîhat
 Sîlav da me bî kurdi
 Mele kî got: kuro tû tîrkî nîza-
 ni
 Xort lê vege rand got:
 Mîn wer dîzani ku
 Hûn ji vî welati ne
 Mîn we ji wek xwe dîzani
 Wê gotina xort kêr da dilê mîn
 Agîr ket nav hemû
 xwendîna mîn
 Mîn ji xort pîrs kir:

Tu kî karê te çîye?
 Xort bî dengêki bîlînd got:
 Xebata mîn xemkariya gund
 Jî bona bin barên baran
 Navê mîn bûye Ba û Baran
 Meleki rabû piyan
 Got: ez mîrûdê şêx Selhaddin
 Inan
 Mîn navê ku ha nebihistiye
 lî cihan
 Xort lê vergerand:
 Melayê mîn ruyê te spiye
 Mîna berfa serê çîyan
 Tu nîzani halê pêkxwas û
 taziyan

Ba û Baran

Dumahik heyê

EZ DENGÊ BIRÇIYANIM

Hevalê peşmergehên ku
 lî ser laf û çîyanîm
 Hestrê çavê sêwiya, ez dengê
 birçiyanim

Dîrefşa destê karkerim, dasa
 destê cotyarim
 Dîjîmîna paşverû me ez,
 jî pêşverû ra yarim

Hevalê qata jêrimin,
 jî kê bi, yan jî ku bi
 Neyarê qata jorinim,
 çî nêzik bi, çî dûr bi

Hevalê peşmergehan ez,
 hevalê şoreşgêrim
 Zîmanê gelên bîndestim,
 lî dengê wan guhdêrim

Ez dengê karkera me,
 ku lî London û lî Paris
 Qêrina xwendevana me,
 lî Istenbol û Tebrîz

Nabim dostê mirovên wek:
 Cîmeyîl, Şîmon û Hîtler
 Belê dostê şehîdim ez,
 dî axa Telzaater

Ez dengê Mîlletê Kurdîm,
 şoreşgêrê Kurdî me
 Endamê partîzanîm ez,
 xebatkarê Midî me

Bo koledaran tu cari
 serê xwe natewinim
 Wek Givara şervanîm ez,
 hevalê Hoşîm in im

Hevalbendê Tode me ez,
 lî Ehwaz û lî Tehran
 Hevalkarê Dewgencîm ez,
 lî Enqera û Tetwan

Mîletperwer û çeknasîm,
 sîlavdarê Elîndî
 Welatparêz û mîrxasîm,
 Xandî, Nehroyê Hindî

Lî Kongo wa jî mîlet ra,
 ezîm dengê Lomomba
 Lî Bolîvîya Nîroda me,
 ezîm Kastro lî Kûba

Ezîm dengê Kebotçî
 ku lî ser Qûdîs dînalî
 Ezîm dengê Mekaryos,
 ku lî ser Qubrîs dîkalî

Tîrê çavê Reşîka me,
 dî sînga sermîyanîm
 Dengê Newwab û Gorkî
 ser zîmanê taziyanîm

Ezîm dengê Cegerxwîn û
 Mahmûd Derwîş û Lorka
 Ez dengê Martin Loserîm
 dî nav Reşîkên Emerîka

Hevalê karkera me ez
 Kîmil— Songê Kori me
 Xweydana enîya cotyarîm,
 sosyalistê Sûrî me...

Bavê Perwîz

WELATÊ KURD

Ez te dîzanîm
 Ey welatê Kurd
 Tu ustî xwarî
 Sewa du dilê xelkê revî
 Usa dîzani
 Ne bî kuştîne
 Ne jî bî qîrkîrîne
 Kurd naqedîn
 Ey roja Welat
 Ey çîyayên delal
 Hûn qet bêbext nebûn
 Heta roja îro
 Kurd çend caran hat xapandîn
 Çend caran
 Hat qîrkîrîn pari û pari
 Vana ne dawîya dîne bûn
 Ne jî dawîya tekoşîna Kurd
 Her dîçe baş tê zanîn êdî
 Revok kuderê ne
 Peşmerge kuderê ne
 Ey welatê Kurd
 Deng xaxwîn hele
 Kî vana qasê me dîzanê

H.Cakî Gaze

KINÊ

Lê bî lê knê lê lêlê
 Huri muri way way
 Tu bî sê gunda lê lê
 Ha jî mîn dure way way
 Qaz werdega lê lê
 Gola kûrî way way
 Eledaxe lê lê
 Quç quçîne way way
 Kose daxe lê lê
 Şax şaxîne way way
 Hadi bînyêda lê lê
 Cot kanîne way way
 Kanîk sore lê lê
 Yek şêrine way way
 Ha lî ser kanîyê lê lê
 Cot zerîne way way
 Zerîk kane lê lê
 Yek dirêje way way
 Yan ga kînk lê lê
 Yan ga mune way way

Brehevkar: DÎDEM

DİRENİŞ ÜSTÜN ...

Baştarafı sayfa 4'te

Bilmiyorum dedim. Ayaklarım tavana asıp başaşağı salladılar, kulağlarım elektrik şoku verdiler. Sürekli isim sorup yer istiyorlardı. "Bilmiyorum" yanıtını verdim. İşkenceci sınırlanmış olacak ki, aşağıya indirip boğazıma ipi geçirdi. Seni boğacağım deyip bağırıyordu, ne kadar zaman sığıttı bilmiyorum. Yere yığılı kaldım. Su döküp falakaya yattırıldılar. Sonra kaz yürüyüşü yaptırıldılar. Böylece içindeki Diyarbakır korkusu da kırılmıştı. Aynı yaşam 15 gün devam etti. Sonra bizi göz altına (Yaraların iyileşmesi için), Deve Geçiti diye bilinen yere götürdüler. 10 gün orada kaldıktan sonra sorgu hakimliğine çıkarılıp tutuklandık ve Diyarbakır zindanına yollandık. Faşist yönetimin işkence uygulamalarıyla, ve devrimcilerin direnişleriyle dünyadaki sayılı zindanlarından biri olan Diyarbakır zindanına girişte "Hoş geldin" dayağını yedikten sonra bitkin bir halde koğuşlara dağıtıldık.

Diyarbakır zindanında, bir çocuklar, bir kadınlar, bir "yaşlılar", ikisamimi itirafçılar (teslimiyet ve ihanetçiler), iki de hücreler koğuşu olmak üzere toplam 42 koğuş ve yaklaşık 2000 insan bulunmaktaydı. Bunun dışında özel işkence odaları, lağım sularının aktığı ve direnen insanların içinde yüzdürüldüğü özel yerler mevcuttu.

Bu zindanlarda yaşamın ve burjuvazinin oynamak istediği oyunların daha net anlaşılması için özelliği olan koğuşlardan bahsetmek gerek.

SAMİMİ İTİRAFCILAR KOĞUŞU

Toplam 120-140 kişni bulduğu iki kağuştı. buradaki insanlar genel olarak devrimci hareketlerden bağlarını koparmış, burjuva mahkemelerinde pişmanlık duyduklarını itiraf etmiş, yüzlerce arkadaşını ele vermiş ve faşizmin kolluk kuvvetleriyle birlikte çalışmayı kabullenmiş insanlardı. Cezaevinde erler, bunlara karışmazdı. zaman zaman üst rütbelilerden dayak yeseler de, genel olarak rahatları yerinde, yemekleri, havalandırmaları ve görüşmeleri düzenliydi. Burjuva mahkemeleri

bunlara da ceza verirdi. Ancak "iyi hal"lerini gözönüne alarak "samimi itiraf", "devlet güçleriyle yardımcı olmak nedenleriyle cezalarında belli bir indirim yapardı. Devrimciler arasında isimleri ihanetçiydi. Genel tutuklu nüfusun yüzde 6-7'sini teşkil ediyorlardı. Cezaevindeki direnişlerde bunlar faşist kolluk kuvvetlerine en büyük yardımcı idiler. Bunlardan bir kısmı daha önceleri siyasi hareketlerin belirli yerlerinde, görev yapmış olduklarından devrimci güçler hakkında belirli bilgilere sahipti. Onlar bu bildiklerini şimdi devrimci güçleri kırmak için kullanıyorlardı. Bunlardan Yıldırım Merkit, Şahin Dönmez, Hasan Garip, Cemal Boraç vb. isimler etken olmaya çalışıyorlardı. Yönetim, cezaevine gelenlerin listesini önceden bunlara sunuyordu, bunlar tanıdıklarını kendi koğuşlarına istek yapıyorlardı, böylece insanları ihanete zorluyorlardı. İkna edemediklerini koğuştan çıkartıp hücreye, daha sonra koğuşlara dağıtıyorlardı.

DEVAM EDECEK

ROJA WELATI

OKU OKUT

DAĞIT!

GERÇEĞİMİZİ TARTIŞARAK...

Baştarafı sayfa 5'te

Ne ki, faşizm ve sömürgeciliğe karşı devrimci alternatifin yaratılması, ulusal ve sosyal muhalefetin güçlü bir yönlendiriciliğe kavuşturulması bazıların sandığı kadar kolay olmayacaktır. Çünkü bu, herşeyden önce içinde bulunduğumuz dağıntılığın, bölüm-müşlüğün nedenlerini bilince çıkarmaya, devrimci kararlılıkla geçmişe yönelmemeze bağlıdır. Devrimci mücadele başarı ve başarısızlıkları ile bir bütünlük teşkil eder. Başarısızlıkların, hataların kendi deneyimlerinden yararlanmak, bu konuda açık yüreklilik olmak kendisini devrime aday örgütler, hatta tek tek kadrolar açısından zorludur. Zira bunu kavrayan örgütler ve güçler zaferin teminatı olabilirler. Lenin'in konumuzla ışık tutan belirlemesi bu bakımdan ilginçtir:

"Siyasal bir partinin, kendi yanlışlarına karşı tutumu, partinin ciddiyetinin ve kendi sınıfına ve çalışan halk yığınlarına yükümlülüğünü pratikte yerine getirmesinin en önemli ve en kesin ölçütlerinden biridir. Açıkça yanlış kabul etmek ve yanlış dikkatle düzeltme yollarını tartışmak.—İşte bu ciddi bir partinin işaretidir, bu, partinin yükümlülüklerini yerine getirmesidir, bu sınıf ve sonra da yığınları eğitmek ve öğretmektir." (Stalin, Parti Üzerine, D. y, s. 153'den naklen)

İşte işçi sınıfı adına yola çıkan örgütler bu ciddiyeti ve yürekliliği gösteremedikleri ağırlıklı olarak faşizm karşısında uğranılan yenilgiyi kendileri dışında aradıkları için siyasi kaosun gerçek nedenleri açığa çıkarılmıyor, dolayısıyla hızlı bir toparlanmaya gidilemiyor. Bu yanlış anlayış ve yaklaşımlar solun karşı karşıya bulunduğu değişik türden açmazları daha bir derinleştiriyor. Geçmişin öğretici ve eğitici deneyimleri temelinde devrimci alternatifin yaratılması doğrultusunda sürdürülen mücadeleyi daha bir zorlaştırıyor. Ama ağır ve sancılı da olsa süreç, geçmişleriyle hesaplaşarak geleceğin mücadele perspektiflerini yaratma mücadelesini omuzlayanlardan yana geliyor. İşçi sınıfı adına, devrimci saflara taşınan küçük burjuva eğilimler, zaaf lar teşhir edildikçe, devrimci alternatifin yaratılması mücadelesi güçleniyor. Ideolojik, politik zaaf lar, yeni tip partinin örgütlenme ilkelerinin mücadeledeki önemi daha bir bilince çıkıyor.

Bu bilimsel gerçekler çerçevesinde soruna yaklaşıldığında, Partimiz içinde yaşanan ayrışma ve saflaşmayı, TKSP'de egemen olan sağ oportünist yaklaşımı ve Roja Welat'ın yükselttiği haklı mücadeleyi anlamak mümkündür.

DEVEM EDECEK

DEVİRCİ SÜREÇ...

Baştarafı sayfa 7'de

isteyen tasfiyecı eğilimlerle mücadele ise, en geniş güçlerin birliği için sürdürülen çabaların bir gereğidir.

3- Enver Hoca'cı diye anılan bazı örgütler anti-sovyetik bir şartlanma içinde bulunmalarına rağmen faşizmle uzlaşmıyor, tersine ona karşı mücadele ediyorlar. Küçümsenmemesi gereken anti-faşist bir potansiyeli oluşturuyorlar. Ama diğer taraftan da, yanlışlığı tartışma götürmeyen emperyalizm ve faşizm "teori"leriyle anti-faşist ve anti-sömürgeci güçlerin mücadelelerine belirli ölçülerde de olsa zarar veriyor, hedef karartıyorlar. Bu güçlerle ideolojik mücadele kaçınılmazdır. Ancak bu gerçeklik, onların anti-faşist mücadele saflarına çekilmele-

ri doğrultusunda enerjik bir çabanın harcanmasını yadsımamalıdır. Elbette ki bu yapılırken, demokratik birlik zeminini biçimlendiren ilkelerin saptırılmasına izin verilmemelidir.

Bizce bu ilkesel çerçeve, Kürdistan ve Türkiye halklarının faşizme, sömürgeciliğe, emperyalizme ve tekellerin egemenliğine karşı ortak mücadelelerinde en geniş güçlerin demokratik birlik zeminini ya da platformu için baz alınabilir, alınmalıdır. Açık ki bu, bir güç birliği ve cephe programı değil, sadece birlik süreci önünde bulunan engellerin aşılması ve en geniş demokratik birliklerin maddi zemininin bilince çıkarılmasını içeren bir perspektiftir. Ayrıca gerçekçiliği tartışılabilir.

—Bitti—

" KUZUPOSTUNA...

Baştarafı sayfa 16'da

sini düşürmektedir. Kemalizmin ne denli ırkçı—şoven bir burjuva ideolojisi olduğunu öğrenmek için, Selçuk'un, Mumcu'nun, Barlas'ın yazılarını takip etmek yeterlidir.

Sayıları 400—500 bin civarında olduğu tahmin edilen, Bulgaristan'da yaşayan Türklerin "hakları" için bir kaşık suda fırtınalar koparan faşist Türk devleti ve onların ağababaları emperyalist güçler, son günlerde sık sık azınlık ve insan haklarından dem vurmaktadırlar. "Endişeli" olduklarını

beyan etmektedir. Peki, bu "hümanist" —siz katil anlayın— baylar 22 milyon Kürt halkının ne tür bir sömürgeci baskı altında olduklarını bilmiyorlar mı? Kürdistan'da-

ki katliamların ardı arkası kesilmiyor mu, acaba? Faşist Türk devleti Kürdistan'ın en büyük parçasını (12 milyon nüfusuyla) sömürgeleştirmiştir. Türkiye Kürdistanı'ndaki baskı ve jenosid uygulamalar yetmiyor mu gibi, yılda bir—iki kez İran ve Irak "sınır"ları da ihlal edilerek Kürt peşmergelerine karşı operasyonlar düzenleniyor. Peki bu "azınlık ve insan hakları" savuncuları (!) kör müdürler? Sir Howe, Kürdistan'da insan hak ve özgürlüklerin zerresinin bulunmadığını bilmiyor mu, acaba? Tabiki biliyor! Ama Türkiye'nin sosyal düzeni kapitalizmdir ve de NATO üyesidir. Bu, bile sesiz kalmaları için yeterlidir.

Emperyalist güçlerin yeni taktikleri, sosyalist ülkeleri içten ajanları vasıtasıyla kargaşalıklar çıkarıp uğraştırmak ve bu-

nuyla insan haklarının olmadığı propagandasını yaygınlaştırmaktır. Bulgaristan'a yönelik emperyalist propaganda ve suçlamalar yeni değildir. Faşist MHP'li Ağca'nın Papa'ya yaptığı suikastın arkasında Bulgaristan'ı aramak için çok uğraştılar. Ama şimdiye kadar tek bir kanıt öne süremediler. Bunun, bilinçli bir iftira ve demagoji olduğu kanıtlanmıştır artık.

Türk basını, aralarında bir müftünün, ünlü güreşçi Duralliev'in de bulunduğunu iddia ettikleri 10 dan fazla insanın intihar ettiği, ya da öldürüldüğü yalanları da —Bulgaristan Telgraf Ajansının düzenlediği basın toplantısında, öldürüldüğü iddia edilen kişilerin basın mensuplarının sorularını cevaplamalarıyla—, boşa çıkarıldı.

Faşist Türk devleti, şoven propagandayı o denli ilerletmiş ki, spor müsabakalarına dahi siçratmıştır. Örneğin: Güreş Federasyonu Başkanı Halil Ata, güreşçilerine: "Bulgarı yen, 1 milyonu al" diyor. Sporcuları dahi birbirine düşman ettirecek bu ırkçı propaganda, bugün devlet politikası halini almıştır. Başbakan Özal, "Bir süre sonra 70 milyonuz, Bulgarlar yarısını düşünsün" diyor. Sanki Bulgaristan hep böyle kalacakmış gibi konuşuyor Özal...

Türkiye'de devlet tarafından estirilen ırkçı—şoven,—kaynağını "Pantürkizm"de bulan— ideoloji ve politikaya karşı, tüm ilerici yurtsever, demokrat ve devrimci güçlerin ortak olarak durması kaçınılmazdır. Bu konuda en ufak bir tereddüt gösterilmemelidir.

Baştarafı sayfa 12'de

İSVEÇ HALKI, SİYASİ VE DEMOKRATİK ÖRGÜTLER, BASIN YAYIN KURULUŞLARINA

1985 Ocak ayının ilk haftasında Türkiye faşist cuntası ve kukla hükümeti, konsoloslukları vasıtasıyla İsveç hükümetinden Tenstada Kürt çocuklarının devam ettiği daghemi (çocuk yuvası) kapatmasını ve bu çocukların Kürtçe konuşmalarını önlenmesini istedi.

T.C. devletinin resmi görüşüne göre Türkiye'de Türkten başka ulus ve milliyet yoktur ve Türkçeden başka dil konuşulamaz. Faşist cuntanın ve kukla hükümetinin bu son girişimi eskiden beri devam eden bu anlayıştan kaynaklanmaktadır.

İsveç kamuoyu ve halkı bu girişimi hayretle karşılayabilirler. Sadece Türkiye Kürdistan'ında yaşayan 10 milyondan fazla bir halkın yaşadığını bilenler bu olay karşısında iyice şaşkınlığa uğrayabilirler. Ne var ki bu olay ülkemizde yaşanan acı gerçeklerin bir yansımasıdır.

Tarih boyunca Türk hükümetleri Kürt ulusunun varlığını inkar etmişlerdir. Bugün yaşanan olay bu "inkar" politikasının devamıdır. Onlar Kürt ulusunun ayrı bir ulus, Kürt dilinin ayrı bir dil olduğunu kabul etmemişlerdir, etmiyorlar.

Türkiyenin tüm eğitim kurumlarında eğitim ve öğretim ırkçı—şoven ve asimilasyoncu bir anlayışla yürütülmüştür. Kürt ve diğer azınlık milliyetlerin çocuklarına da okula başlatılmaları için "mecburi" Türkçe okutuluyor. Bu çocuklara ilk öğrettikleri "Bir Türk dünyaya bedeldir", "Ne mutlu Türküm diyene" ırkçı şoven sloganlar oluyor.

Kürt ulusunun varlığını inkar eden bu anlayış diğer yanda da bu ulusla ilgili her şeyi imha etmeye çalışıyor. Dilini unutmaları için okullarda Türkçe okutmayı mecburi kaldırıyor, Kürt folkloruna ve halk oyunlarına utanmazca sahip çıkıyor. Kürt türküsü ve şarkılarını da Türklerin müziği diye dünya kamuoyunu da yanıltmaya çalışıyor.

Türkiye'yi halklar hapishanesine çeviren askerî cuntanın 12 Eylül 1980'den buyana ise, Kürt ulusunu imha politikasını daha bir hızlandırarak devam etmektedir. İşte İsveç'te yaşayan Kürt çocuklarının kendi anadilleriyle özgürce gelişme, okuma ve konuşmalarını engellemek isteyen bu talebin asıl temeli Türkiye'de uygulanan Kürt ulusuna yöne-

len imha politikasının bir devamıdır. Tentadaki Kürt çocuk yuvasının kapatılma istemi bu ırkçı, eğitim politikasının bir parçasıdır.

Türkiyenin'de imzasının bulunduğu Uluslararası antlaşma ve sözleşmeleri cunta yoksayarak Kürt çocuklarının anadilleriyle konuşma, eğitimini yapma ve kültürünü geliştirme özgürlüğünü gaspetmeyi İsveç'te de devam etmek istiyor. Bu aynı zamanda İsveç'in içişlerine de karışmadır. Elbetteki kukla Türk hükümetinin bu kararına karşı çıkmak, bizlerin olduğu kadar demokratik kuruluş ve hükümetlerin de görevidir.

Aşağıda imzası bulunan Türkiye ve Kürdistanlı demokratik örgütler olarak bu insanlık dışı, ırkçı, şoven, asimilasyoncu istemi nefretle kınıyoruz. Kürt çocuklarının anadilleriyle eğitim yapmaları için geçmişte olduğu gibi bundan sonra da mücadele etmeye devam edeceğiz. Bütün çocuklar anadilleriyle eğitim yapılmalıdır. Çocuklar insanca ve özgürce gelişmelidir. Çocuk yuvalarında ve okullarda Kürt çocukları kendi anadilleriyle özgürce gelişmeleri için daha fazla ortam

hazırlanmalıdır.

İsveç demokratik kuruluşları cuntanın bu insanlık dışı isteğine karşı sessiz kalamaz, kalmamalıdır. İnsanlık, özgürlük ve demokrasi mücadelesi bizlerin ortak olduğumuz ideallerdir. Bütün demokratik kuruluşlar, partiler, sendikalar, dernekler, demokratik kurumlar ve hükümet bu çağdışı isteğe karşı kararlı tavır takınmalıdır.

Bizler, bu dayanışmayı ısrarla ve haklı olarak istiyoruz. Bu dayanışmamız hem bir insanlık görevi, hem de halklarımızın cuntaya karşı verdiği mücadeleye güç kazandıracaktır.

TÖB—DER, UPPSALA TÜRK VE KÜRT HALKLARIYLA DAYANIŞMA KOMİTESİ, İSTİB, KOÇ—KAK, KÜRT DEMOKRATİK İŞÇİ BİRLİĞİ, TÜRK HALKIYLA DAYANIŞMA DERNEĞİ—STOCKHOLM, KKDK—İSVEÇ, KÜRDİSTAN DERNEĞİ—STOCKHOLM, İŞÇİ GERÇEĞİ, KÜRDİSTAN DERNEĞİ—GÖTEBORG, HK TARAFTARLARI, TEKOŞİN TARAFTARLARI, KÜRDİSTAN DERNEĞİ—NACKA, DİBP, ROJA WELAT

“KUZU POSTUNA BÜRÜNEN KURTLAR” DİŞLERİNİ GİZLEYEMİYORLAR

Faşist diktatörlüğün karşı karşıya kaldığı ekonomik—politik bunalımları derinleşiyor. “Parlemento”sundan tutun, faşist Evren’in icazetiyle kurulan Partilerine kadar uzanan bunalım, her yönüyle kendisini açığa vuruyor. Durdurulması mümkün olmayan enflasyon, TL’sinin sürekli değer kaybına uğraması, toplumsal yaşamı felce uğratan temel gıda maddelerine ve akaryakıtta hergün eklenen zamlar, rüşvet ve hayali ihracat skandalları, ücretlerin düşüklüğü ve grev, toplu sözleşme gibi haklar için boyutlanan mücadele, Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesinin bir türlü ezilememesi ve giderek yeni koşullara göre yeni boyut kazanması, işsizlik ve buna benzer sorunlar... Bir de cuntanın dış politikada karşılaştığı ve köşeye sıkıştığı sorunlar vardır: Kıbrıs sorunu, Ege’de kıta sahanlığı, Avrupa Konseyi ve Avrupa Parlamentosu ile tartışma konusu olan “demokrasiye geçiş takvimi” vs.

Türkiye ve Kürdistan emekçilerinin çektiği bu çileli yaşam, son aylarda korkunç bir şovenizm dalgasıyla kitlelerin dikatleri başka yöne çekilmek isteniyor. Hem de Hitler faşizminin ırkçı şovenist propagandalarını aratırcasına...

Son aylarda Türk basınının ortak manşet konusu “Bulgaristan Türklerinin durdu”dur. Yalnız şoven boyalı Türk basınının üzerinde durduğu bir konu olmuş olsaydı yine de neyse derdi insan... Çünkü TC’nin kuruluşundan beri “Pantürkizm” ve “Büyük Türkistan” emelleri için, ırkçı şoven düşüncelerle beyinler yıkanmak istenmiştir. Tarihi gerçekleri alt—üst ederek öznel niyetlerine göre bir tarih yaratmışlar. “Bulgaristan Türkleri”nin dışında, Batı Trakya, Soviyetler Birliği, İran, Irak hatta Çin’de yaşadıklarını iddia edenler: “Türklerin vatanlarına duydukları özlem”le yaşadıklarını yazmışlar, tarih

kitaplarına konu etmişler. Böylesi ırkçı şoven propagandaların yabancıları değiliz.

Ne var ki, insan hak ve özgürlüklerini ayaklar altına alan, bağımsızlık ve toplumsal mücadeleleri her fırsatta ezme çabası, Asya, Afrika ve Latin Amerika’da Milyonlarca insanı katleden ABD, İngiliz ve diğer emperyalist güçlerin, kuzu postuna bürünen kurtlar misali “azınlık ve insan hakları”ndan söz etmeleri ve bu alanda “girişimde” (!) bulunmaları ilk bakışta ilginç görülebilir; ama hiçte ilginç değildir.

Çağımızın gelişimi dünya sosyalist sistemi lehine, emperyalizmin aleyhine değişmektedir. 60’lı yıllardan bu yana dünya sosyalist sisteminin her yönüyle (nicel—nitel) güç kazanması, emperyalist sistemi strateji değiştirmeye yöneltmiştir. Bir zamanların “güneşi batmayan” sömürge imparatoru İngiltere’nin bugünkü Dışişleri Bakanı Howe, bugün “insan ve azınlıklar” haklarının savunucusu (!) pozisyonunda görünüp Bulgaristan’ı ve Türkiye’yi ziyaret etmektedir ve “endişeli” olduğunu belirtiyor. ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü, “Bulgaristan’daki Türklere karşı girişilen baskı ve sindirme eylemlerinin endişeyle izlendiğini” belirtiyor.

İngiliz “The Times” gazetesi 1913’de yayınladığı “Makedonya’da Türk katliamı” başlıklı makalesini 72 yıl sonra tekrar (kendi utanç verici tarihlerine dönüp bir göz atmadan) “azınlık ve insan hakları savunucusu pozisyonuna bürünerek yayınlıyor. Ve “Topraklarında yaşayan Türklerin haklarını da hiçe sayıyorlar” diye manşet atıyor.

BBC Radyosu, Bulgarlarla Türkler arasında çıkan çatışmalarda yüzlerce Türkün öldürüldüğünü iddia ediyor.

Amerikan AP Ajansı, “Sofya’daki Batılı bir diplomata” dayanarak, ağır çatışmaların sürdüğünü beyan ediyor.

Birde uşaklığını yaptıkları emperyalist basından aşağı kalmayan, ortalığı birbirine katan, savaş çığırtkanlığını yapan boyalı Türk basınının manşetlerine bakalım:

“Bulgarlar ölenlerin bile adını değiştiriyor”, “Türk TIR’larına Bulgar ambargosu” 31 Ocak, Milliyet). “Halefoğlu, endişeliyiz”, “Arkadaşımız Savaş Ay Bulgaristan’da üç kez gözaltına alındı” (28 Ocak, Milliyet). “Bulgar baskısı Meclis’e getirildi” (10 Şubat Hürriyet). “Bulgaristan’da 500 Türkün öldürüldüğü doğru mu?”, “Bulgaristan Türklere karşı tutumunason vermeli” (10 Şubat Milliyet). “Sofya’ya nota” (24 Şubat, Milliyet). “Özal: ‘Bulgarlar yarını düşünsün, bir süre sonra 70 milyonuz’”, Halil Ata (Güres Federasyonu Başkanı—RW) :“Bulgarı yen 1 milyonu al” (23 Şubat Milliyet). “Bulgar vahşetinin Ocak ayı bilançosu: 2500 Türk katledildi”, “Ünlü güreşçi Duraliev öldürüldü” (13 Şubat Tercüman).

Bunlar sadece bir kaç uç örnek. Bunların dışında bir de köşe yazarların ilginç makaleleri de var. Soldan (!) dönme Uğur Mumcu’ların İlhan Selçuk’ların, Mehmet Barlasların Nazlı Ilıcak’larla birleştikleri konu : ırkçılık ve şovenizmdir.

Özal’ın “oyuna gelmeyelim” sözüne içlenen Nazlı Ilıcak şöyle diyor: “Efendim, Bulgaristan’la ticari ilişkilerimiz zedelenecekmiş, zedelensin... Türkiye Cumhuriyeti, kâr ve zarar hesabı üzerine oturtulmuş bir anonim şirket değil, kıtalara hükmetmiş, hükmederken ezmemiş, halkların dinlerine dillerine ve kültürlerine saygı göstermiş, koca Osmanlı İmparatorluğunun mirasçısıdır.” Nazlı hanım, makalesini M. Akif’in şiirleriyle süsledikten sonra şöyle devam ediyor: “Bu yol ki hak yoludur, dönme bilmeyiz yürürüz” diyen fedakâr ve cesur bir milletin,

birkaçyüz milyon kilowatt saat, birkaçyüz kilometre yol için ırkdaşlarının namusunu satacağını düşünmek mümkün mü!.. (13 Şubat, Tercüman).

Aynı sorundan muzdarib Cumhuriyet yazarı İlhan Selçuk, 19 Şubat tarihli Cumhuriyet’te şöyle diyor: “—Hükümet hiç bir şey yapmıyor.

“Programına bakarsanız bu hükümet ‘milliyetçi ve muhafazakâr’dır. Ama Kıbrıs’ta, Ege’de, Batı Trakya ve Bulgaristan sorunlarında ANAP hükümeti edilgin, ezik, çekingen ve yıldırdır.

“Milliyetçi muhafazakâr yönetimin yandaşları, komünizme karşı ‘hamisi’ nutuklar atmakta pek yamandırlar da iş gerçek milliyetçiliğe dayandığında iki elleri böğürlerinde kalır. (...)

“Bulgaristan’daki Türklere yönelik baskıları gündeme getirenlere Başbakan Özal diyor ki:

“Fevri olmayalım, akılcı olalım...”

“Çünkü Bulgaristan’dan elektirik almak ve TIR trafiğini işletmek zorundayız.

“Milliyetçiliğimize de maşallah... Muhafazakârlığımızı da.” (19 Şubat, Cumhuriyet).

Nazlı Ilıcak, sağcı, ırkçı—şoven “Pantürkist” düşünce sahibi bir insandır. “Kıtalarla hükmetmiş”, girdikleri yeri talan ederek, katliamlar düzenleyen, bilimi, kültürü, sanatı yıkıp yakan barbarlığıyla nam salan Osmanlı İmparatorluğu’nun mirasçısı Türkiye ve onun “has milliyetçi” evladı Nazlı Hanımın böyle düşünüp yazması çok görülmemeli..

Ne var ki, her fırsatta “solcu” olduğunu tekrarlayan, bu konuda mangalda kül bırakmayan “sol” bozuntusu ırkçı—şoven İlhan Selçuk’un “demokratik sol” pisikozuna bürünüp böylesi ırkçı, savaş kışkırtıcı pozisyonuna girmesi, yüzündeki sahte maske-

Devamı sayfa 15’te

ROJA WELAT

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BINDEST YEKBIN!

Navnişan: Postfach 360103
85 Nürnberg 36 BRD

Şertên abone: Bo 6 mehan 10,
Sali 20 DM

Yazışma adresi:
Postfach 360103, 85 Nürnberg 36 BRD

Abone şartları: 6 aylık 10,
Yıllık 20 DM